

St  
1010

L-64



18  
58

Alleüldine  
Kirjafirjutaja  
Eesti ja Vene keeles.

Spetus,

mismoodi nüüdsel ajal kirjas tuleb kirjutada,  
olgu auu nimede, palve-kirjade, lauba ja raha  
asjades ehk ka armastuse edenemiseks; mis selle  
raamatu seest tölk leida on. — Lõpe otsas  
Salja keele armastuse kirjad ja laulud.

Gallimaa.

Trülitud H. Mathiesen'i kirjadega.  
1889.

Alceüldine  
Kirjafirjutaja  
Eesti ja Wene feeles.

---

Svetus,

mismoodi nüüdsel ajal kirjas tuleb firjutada,  
olgu aini nimede, palwe-firjade, kauba ja raha  
asjades ehk ka armastuse edenemiseks; mis selle  
raamatu seest kõik leida on. — Lõpe otsas  
Saksa keele armastuse firjad ja laulud.



Tallinnas.  
Trülitud H. Mathiesen'i kirjadega.  
1889.

Дозволено цензурою. — Дерптъ, 1. Июня 1889 года.



33126

# Kirjakirjutajale.

Eh! küll juba kirjakirjutamise raamatuid Eesti keeles olemas on, aga siiski on nad puuduslikud ja nimelt isäärani selles asjas, et seal riigi, see on Wene keele ümberpanik puudub. Seda wiga olen ma niiild katunud pisutki parandada. Kirjakirjutaja (Письмовникъ) õpetab aga kõigetarvilisemaid kirjasid, lühidalt ja selgeste kirjutama. Selles raamatus ei ole miski õpetust üleilbdise grammatika kohta, nii kui kirja märkide seletused, j. n. e. waid mis kirjade välimed wormid ja lühilene ja selge kirjade sisu nõuab. See oleks ka asjata muidu ruumi raišt, seest et seda juba koolis õpetatse ja ilma kirja oslamata, ei vodi ju siis ka muidugi mitte kirja kirjutada, waid peab seda ühte teist laastma teha; ka ei vodi ega sünni just ilmaslik üht kirja, kirjakirjutaja õpetuse järele sõna sõnalt kirjutada, waid peab ikka pisut muudetud saama, nii kui asja seisukord ja kohtade ja inimeste nimed seda nõuavad. — Mõningi kirjakirjutaja otsja saab ehk ülema, et mis saan ma armastuse kirjade asjus teise keele tõlgiga tegema? Selle peale on kerge ja pealegi nii wäga tarvitsit vastus, seest eks ole Narwas, Peterburis ja Kroonlinnas paljugi Eestlasti, kes neid mõlemaid heameelega saavad tarvitama. Peale rikkaliku kirjakirjutaja sisu on mõned armastuse kirjad ja laulud saksa keeles juure lisatud, mis jälle meie Iodumaa linnade, alevite ja mõisa peiud ehk neiud, hea meelega tarvitama saavad. Need on aga ilma Eesti keele tõlgeta, seest et iga siit maa neiud seda muidugi oskab, kes seda juba tarvitada tahab. Mis mul veel kirjakirjutaja sisu kohta ütelda oleks, see on juba ka iga kirja tihti all, peenemalt trükitud leida.

Tallinnas,

Kiiinla-huul

1889.

Väljaandja.

# **Kirjakirjufaja = Писмовникъ,**

jägab meie kõrge riigi sääduse järele kõik ilmlikud ülemad

## **14. klassi.**

Kahe esimese klassi auunimedet kandjatele, kirjutakse auunime: \*) Wäga kõrge härra = Высокопревосходительство.

„Nende kahe auunimedet kandjate klassidesse saawad aga üksi luetud:“

## **I. klassis.**

Riigi kantsler = Государственный Канцлеръ. Kindral-Weltmarshal = Генераль-фельдмаршалъ. (Kindral) Admiral = Генералъ-адмиралъ.

## **II. klassis.**

Hobuse wae kindralid = Генералы отъ Кавалеріи, Jalavae kindralid = Генералы отъ Инфантеріи, Suuretükki wae kindralid = Генералы отъ Артиллериі, Šišhenöör-kindralid = Инженеръ-Генералый, Admiraalid = Адмиралы, Õdelikud sala nounikud = Дѣйствительные Тайные Совѣтники, Ülem-Kammerhärrad = Оберъ-Каммергеры, Ülem=\*)Rojameistrid = Оберъ-Гофмайстеры, Ülem-Hoovimarschalid = Оберъ-Гофмаршалы, Ülem=\*) Shenkid = Оберъ-Шенки, Ülem-Stallmeistrid = Оберъ-Шталмайстеры, Ülem-Jäägrimeistrid = Оберъ-Егермайстеры.

Kolmandama ja neljandama klassi auu nimede kandjatele kirjutakse auunimi:\*) Kõrge härra = Превосходительство.

### III. klassis.

Kindral-Leitnandid = Генераль-Лейтенанты, Salanõunikud = Тайные-Совѣтники, Viitse ehk abi Admiraalid = Вице-Адмиралы.

### IV. klassis.

Kindral-Majorid = Генераль-Майоры, Tõelikud riigi nõunikud = Дѣйствительные-Статские-Совѣтники, Kontre-Admiraalid = Контръ-Адмиралы, Höow-meistred = Гофмейстеры, Ülemad Prokuröörid = Оберъ-Прокуроры, Stallmeistrid = Шталмейстеры, Ülem-Tsermonimeistrid = Оберъ-Церемоніймейстеры.

Viarendama auunime klassi kandjatele kirjutakse auunimeks: Kõrgeste auustatud = Его Высокородие.

### V. klassis.

Selle klassi auunime kandjaks luetakse: Riigi nõunikud ja ülemad-Berghauptmanid (Mäe kaewanduse peamehed) = Статские Совѣтники и Оберъ-Берггауптманы.

Auunime: Kõrgeste auustud = Его Высокоблагородие kandwad kõik kolm järgmist auuklassi, see on: 6, 7 ja

\*) Wõga mitmed auunimed saavad nende auu nimede kandjatele ilmagine Eesti keele tõlgita pandud, sest et see Eesti keelles praegu peaaegu wõdimatu on. Ka peawad mitmed auu nimed just nii jäämagi, kui teises keeltes enne on olnud.

8 auuklass, keda ka üleültsi Stabs-ohwitseerideks = штабъ-офицеры, nimetaakse.

## VI. klassis.

Oberstid = Полковники, Merewäe kapteinid I-ses rangis = Флота Капитаны 1-го ранга, Kollegiumi nõunifud = Коллежские Советники.

## VII. klassis.

Obrist-leitenant = Подполковники, Wana garde kapteinid = Капитаны старой гвардии, Merewäe kapteinid 2-ses rangis = Флота Капитаны 2-го ранга, Õue nõunifud = Надворные Советники.

## VIII. klassis.

Jalawäe majorid = Армии-Майоры, Wana garde Stabs kapteinid ja Stabs-roomeistred = Старой гвардии Штабъ Капитаны и Штабъ Ротмистры, noore garde = молодой гвардии, Suuretülli = Артиллерии, Inžinööriide ja kadettiide korpusi kapteinid ja roomeistrid = Инженерного и Кадетского Корпусовъ Капитаны и Ротмистры, Merewäe kaptein — leitnandid ja kollegiumi asessorid = Флота Капитанъ-Лейтенанты и Коллежские Ассесоры.

Kõik teised auuklasside auunimedet kandjad kutsutakse: Waga auustatud = Его-Благородие, kes järgmiste 9. 10. 11. 12. 13. 14. klassidesse jägatakse.

## IX. klassis.

Wäe kapteinid = Армии Капитаны, wana garde komandajad = старой гвардии Поручики, noore garde jne. Staabs-kapteinid ja Staabs-roomeistrid = молодой гвардии и пр. Штабсъ-Капитаны и Штабсъ-Ротмистры, merewäe leitnandid = Флота Лейтенанты, Titular-nõnikud = Титулярные Советники.

## X. klassis.

Wäe Staabs-kapteinid = Армии Штабсъ-Капитаны, wana garde komandajad = старой гвардии Подпоручики, noore garde j. n. e. komandajad = молодой гвардии и пр. Поручики, Kollegiumi sekretärid = Коллежские Секретары.

## XI. klassis.

XI. klassis on aga üksi: Læwa sekretäär = Копабельный секретарь — аиинимега, nii kui föikse wiimse aini klassides: Kõrgeste auustatud = Его Благородие. —

## XII. klassis.

Wäe komandajad = Армии Поручики, wana garde juhatajad = старой гвардии Прапорщики, noore garde j. n. e. komandajad = молодой гвардии и проч. Подпоручики, merewäe mitsmannid = Флота Мичманы, Gubermangu sekretärid = Губернские секретары.

## XIII. klassis.

Wäe juhatajad = Армии Поручики, noore garde j. n. e. juhatajad = молодой гвардии и пр. Прапор-

щики, Senati ja Sinoodi regisitraatorid = Сенатские и Синодские Регистраторы.

#### XIV. klassis.

Wäe juhatajad ja kornetid = Армии Прапорщики и Корнеты, Kollegiumi regisitraatorid, = Коллежские Регистраторы.

#### L i s t a :

Õpetatud meeõste auuklasside nimede ja nende kandjate auunimed on üksnes: Doctor (Dr.) = Докторъ; mis 8=ma klassi saab luetud. Magister = Магистеръ; mis 9=ma klassi saab luetud. Kandidaat = Кандидатъ; mis 10=ma klassi saab luetud; Õige ehet päris student = Дѣйствительный студентъ; mis 12=ma klassi saab luetud. —

Peale selle on veel palju auuklasside ja auunimed kandjaid, mis kõige nende mitmesuguste auuklasside ja auunimed osalised on. —

---

#### Õige usu waimulikud ja nende förged ja pühad auuametid ja nimed.

I) Mustad waimulikud, (mungad).

- I. Mitropoliit = Митрополитъ. Õige förgem maa-pealne pühadus = Его Высокопреосвященство. —
- II. Ülemad piiskopid = Апхієпископы = Wäga suur ja armulik piiskoplik pühadus = Его Высокопреосвященство. —

- III. Piiskopid = Епископы, Piiskoplik pühadus = Его Преосвященство.
- IV. Archimandritid = Архимандриты, Kõrge auulik = Высокопреподобие.
- V. Igumen = Игуменъ, Kõrge auulik = Высоко-преподобие.
- 2) Walged waimulikud: (firikutes).
- VI. Ülem Piiskopi ehk Protoierei = Протоиерей, Kõrge auulik = Высокопреподобие.
- VII. Preestrud = Священники, Kõrge auuga ehk Wäga auustatud = Преподобие или Благословение.
- VIII. Ülemaiaon ehk Protodiacon = Протодиаконъ, Wäga auustatud = Благословение. —
- IX. Diafon = Диаконъ, Auulik preester ehk isä = Отецъ Диаконъ, Wäga auustud = Благословение.

### Lisja:

Weel on õigeusu waimulikusi, mis aga ka kõik nende auunimedega saavad nimetud, nii kui ka püha nonnede kloostrite eestheisjad j. n. e.

Luteruse-usu waimulikud, nii kui Piiskopid (Superintendentidele) saab nii kui Õige-uõugi Piiskopidele kirjutatud; teistele, kui muudegi waimulikudele. —

### Seisused.

Kõigefõrgemad seisused on walitsejate würstide auu ja seisus maa peal. Meie armulise ja Kõige kõrgema Reisrile ja tema suguvõsale saavad järgmised auu nimed osaks:

Ко́диге́вэ́гэ́вам härra ja Keiserlik Majesteeet = „А́у́стрии́йи́и Монархъ! Всемилостивъи́и Государъ! ehk: Ваше Императорское Величество!“

Üleüldse saab sõna „Ваше“ iga suure auunime ette pandud, nii kui suure würstidele: „Ваше Императорское Высочество!“ j. n. e.

Waltsjeja würstidele ja krahwidele saab kirjutatud; Wäga förgeste auustatud = Ваше Сиятельство.

Üleüldisel wiisil saab ka kõige würstidele ja krahwidele kirjutatud:

Teie walgustus = Ваша Свѣтлость  
ehk или

Teie förgus! = Ваше Сиятельство!

Teiste förgede auunimedede, nii kui mõisniku seisuse, baroni ja von'nidele kirjutakse: Kõige armulikem härra! = Милостивъи́й Государъ! ja peale selle auunimi ja ka nimi, kui seda õigeste teatakse. Kodaniku ja talupoja seisustest inimestele kirjutakse wäga mitmet moodi, nii kuidas nende waimu haridus, ehk ka rikkus, olgu suure kauba ašjanduses, ehk jälle suure maakoha pidajatel seda nõuab; muidu aga alati Härra N. N. Господину Н. Н. Ка kauba talituses saab alati „Härra“ = „Господинъ“ aga kirjutatud,

Kõik kirjad peawad lühidalt ja selgeste kirjutatud olema, millest meie mõned järgmised proowid ette paneme. Wäga förgede keiserliku Majesteedile ei tee meie mitte palwe

kirja proowi, sest et seda peab üht hästi koolitatud meest lastama teha, kui see ehk peaks kellegil tarvis olema.

### L i f a:

Palwe-kirjad = Прощения, peawad olema poognase kirjutuse paberit peale kirjutadud ja tarvilised margid peale pandud, kui palju markisi ja missugusi, seda võldakse seal, kuhu palwe kiri saab antud, ehk kust neid osta saab. Nii on welseli ja obligatsioonide hinnad raha suuruse ja wäärtuse järele, mis ka kõrge riigi walitsuse poolest tihti muudetud saavad. Nende hindasi wib aga iga aastasest adress=kalendrites leida, nii kui ka lihelyndade ja waldade addressid; — sest meie nõu ei ole seda raamatuid mitte adress=raamatukks teha, waid aga üleüldiseks kirjakirjutamise õpetuseks. —

### Palwe kirjade proowid.

1) Rahu kohtunikuile = Kõrgeste auustud härra!

(St. Peterburi rahu kohtule),

(kus kubermangus, kreisis ehk — jauskonnas).

Narva=Jwani linna jaus elawa kodaniku Joan Klašnikoh'ilt.

### Palwe.

Kaupmees L. on mulle maksa (100) rubla tunniskirja järele; mis säädusliku maksu paberit peale on kirjutatud, seda raha tema aga ei maksa; sellepäraast palun ma hra rahu kohtuniku seda kaupmees L. käest minu kasuks — rubla, kohtu kuludega ühes sisse nõuda. Siia juure lisان

ka selle tunniskirja, kaupmees L. väljaantud 1888 aastal ja 24. Januaris.

Äõdige aiiupaakkumisega

Elukohta adres: :

Ioan Klašnikohw.

Narva - Iwani linna  
jäus, Tronnikohwi ma-  
jas Nr. 208.

\*) (Seesama kiri Wene=feeles).

Господину Мировому судье — (губерніи —  
округа — участка.)

Отъ Иоанна Класникова, мѣщанинъ  
въ Ивангородѣ у Нарвы.

Прощеніе.

Купецъ Л. состоить мнѣ долженъ (100) рубл. по  
роспискѣ, писанной на установленной гербовой бумагѣ,  
каковыхъ денегъ не платить; почему и прошу г-на  
Мироваго Судью взыскать съ купца Л. въ мою пользу  
— рублей и за веденіе дѣла. Къ сему прилагаю и  
росписку, выданную мнѣ купцомъ Л. 1888 года Ян-  
варя 24-го дня.

Имѣю честь быть

Иоанъ Класниковъ.

Жительство имѣю: въ Иван-  
городѣ у Нарвы, домъ Трон-  
никовъ № 208.

\* ) Ümberpanik on aga ümbes nii, mitte juist sõna sõnalalt, seist et ta  
grammatika sõnade tarvis ei ole.

Teine proow.

Rahu fohtuniku härrale! (— gubernangu — kreisi — jäuskonda).

Ašja talitus.

Wastutaja on käsitööline Johann Silli ja elab — linnas — uulitsas, omas majas № 14.

Palwe.

Käsitööline S. kauples (rentis) minu wolinitku, kuhaga ühte minnes oma juure tööle, mis minu wolinikule antud raamatusse on ülesse kirjutadud ühe aasta termini peale, aga — rubla kuus mafsa; nüüd aga ütles kaupleja minu woliniku ilma mingi põhjuseta üles ja ei dienda ka oma rehnungi; sellepärast palun alandlikult hra rahu fohtuniku minu nõudmisi käsitöölisje S. käest minu wolinikule wälja maksta lasta, see tehtud töö mafsaab kõik kõlku — rubla. Ka palun ma, et ta minu woliniku maha tehtud kauba järele nii kaua oma juures töös peab, kuidas ära tehtud. Siia juure panen: a) minu woliniku tööraamatu ja b) wolifirja, mis seda ašja juhatab.

Dr. Traks.

(Seešama firi Wene-keeles).

Господину Мировому Судье (— губернії — округа — участка).

По дѣлу.

Съ отвѣтчикомъ мѣщаниномъ Иоанъ Силлюю, живущимъ въ — городѣ — части (улицѣ) — собственномъ домѣ подъ № 14.

Прошеніе.

Мъщанинъ С. нанялъ моего довѣрителя по условію, написанному въ книжѣ выданной моему довѣрителю, срокомъ на годъ съ платою — рублей въ мѣсяцъ: въ настоящее время безъ всякой причины моему довѣрителю отказалъ и расчета не учиняетъ; а потому прошу Г-на Мироваго Судью взыскать съ мъщанина С. въ пользу моего довѣрителя за зароботанныя въ имъ деньги въ количествѣ — рублей, а также признать его С. обязаннымъ, согласно условію, держать моего довѣрителя въ работникахъ до истеченія срока найма. Къ сему прилагаю: а) рабочую книжку моего довѣрителя и б) довѣренность на веденіе дѣла (188?).

Dr. Траксъ.

L i s a :

Siin on paar kohtuliku kirja aga valjaks näituks. Kohtulikud kirjad peawad aga enamiste ifka õpetatud meeste kirjutatud olema ja need oškavad seda ilma õpetusetagi juba, niihamuti ka palve kirjad kõrge riigi ametnikudele jne.

---

Kaubal kontrahid, kõikjugu lepingud, raha välislid, woli kirjad, wõla kirjad igate moodi, teenijate tunnistused, swiitungid ja rehningid,  
J. N. E.

**Ulikumata waranduse kontraht.**

Esiteks tuleb kirjutada aasta kuu ja päew tähtedega, millal kontraht saab tehtud, siis mis auu nimi, riisti

ja liignimi täieste ja siis nii wiisi edasi: mina müisin (kellele, ja tuleb nimi nii kui eespool öpetatud, täieste üleskirjutada, see on ostja nimi,) oma liikumata koha, mis (kus kubermangus, kreisis ja kihelkondas). Nüüd tuleb ülesanda, kas see koht enne wõla all, kas tema peale wõlgu jääb, wõi kohe wäljamaksetud saab, siis aasta kuu ja päew millal kõik sündinud ja millal kõik paberid finnitud.

1.

(Selle järele tulewad punktid ära kirjutada).

Kõige eesnimetud maa koha, metsade ja heinamaaga, selle sees olewa wette ja jahi õigustega, mis koha kaarti ja paberite peale on tähendatud kus head ja santi maad, (see on wiljapöldusi, häid heinamaid ja soosi) nii palju (kui palju? tuleb wahelse kirjutada olgu süldasi, tessatiinisi j. n. e.) on.

2.

(Nüüd tuleb kirjutada 2-ses punktis:)

Kõige ehitustega (mis aga iial ostja on ostmud ja mis selle krundi peal on,) olgu weskid, kala püigi kohad, ehk wabrikud. j. n. e.

3.

(3-mas punktis tuleb kirjutada:)

Ostja teeb enesele kohuseks kõik endised selle koha peal seiswad kohused täita, aga üksi sääduse põhja peal, mis enne olnud, ehk veel tulewad.

Mulle maksis ostja selle liikumata (ja liikuva) waranduse eest puhas raha — rubla hõbedas, mille summa

hulka fa kõik kroonu ja paberite makstud on ühte arvatud, fest et meie seda kõkku lepimise juures pooleks lubasime maksta, ehk jälle, kumb meist seda isi maksa tahab. Sellest ootetud kindla koha (mis koht ja kus) olen kõik kindla paberite ja dokumentidega äramüünud ja oma käega alla kirjutades fannitanud. Selle kauba lepingu oliwad (mis ja kes) tunnistajad, kes fa oma käed on alla kirjutanud.

(See kontrahit on umbes nii Wenekeele).

Года, мѣсяца и дня, (такой-то чинъ, имя отчество и фамилия), продалъ я (такому-то), собственное мое недвижимое имѣніе, состоящее въ (такой-то) губерніи и уѣздѣ, доставшееся мнѣ отъ (такого-то) по наслѣдству или по раздѣлу съ (такимъ-то), учиненному (тогда-то) и (тамъ-то), или по завѣщанію, явленному и засвидѣтельствованному (тамъ-то), или по купчей крѣпости, совершенной (такого-то) года, мѣсяца и числа, (тамъ-то). Продажу сию и учинилъ.

1.

Со всѣми землями, лѣсами, водами и всякаго рода угодьями, по планамъ и межевымъ книгамъ, а мѣрою всей земли удобной или неудобной (столько-то) десятинъ.

2.

Со всѣми строеніями, въ томъ имѣніи мнѣ принадлежащими, съ мельницами, рыбными ловлями и другими заведеніями.

3.

Со всѣми по сему имѣнію обязательствами, а равно законными исками, какіе потому имѣнію нынѣ состоять или впредь открыться могутъ.

А взялъ я за то недвижимое имѣніе денегъ — рублей серебромъ, съ коей суммы пошлины и за бумагу условились мы заплатить пополамъ или заплатить кому-либо изъ нась. Къ сей купчей крѣпости (такой-то) въ томъ, что я означенное недвижимое имѣніе со всѣмъ написаннымъ продалъ и деньги, въ крѣпости означенныя получилъ, руку приложилъ. Усей купчей (такие-то) свидѣтели были и руки приложили.

**Wõla kiri, kelle vastu panti antud liikuva  
waranduse peale teise läest.**

Tuhande kahekha saea seitse kumme ja teisel aastal, Septembri kuu 10-mal päeval, (kes) laenab, (kelle läest), — rubla raha, ette wälja wõetud aasta protsentide ja termini peale; see on funni tulewa aastani, Septembrikuu 10-ma päewani, aga selle raha eest ja aja peale, antsin ma (kellele) oma asjad, (mis asjad?) wäärt — rubla hõbedat pandiks, kelle eest tema (kes?) minule ja mina temale kviitungi antsin, mis allkirjade ja pitseritega linnitadud; aga kui ma (kes?) temale seda raha selle aja sees ei ole mitte jälle tagasi maksnud, siis wõib ta kes neid asju muija ehk omale pidada, sääduse järele. Selle pandi kirja tunnistuse olen ma oma (kes?) enese käega alla kirjutanud. Selle pandi kirja alla olen ma kui tunnistaja (kes) ka oma käe alla kirjutanud. —

(See kiri on sedasama wiisi Wene-keele).

Тысяча восемьсотъ семьдесятъ втораго года, сентября мѣсяца, 10 дня, (такой-то) занялъ у (такого-то)

денегъ серебромъ — рублей за указанныя проценты: срокомъ впредь на одинъ годъ т. е. будущаго года сентября мѣсяца 10 дня, а въ тѣхъ деньгахъ до онаго срока, отдалъ я (такому-то) въ залогъ ему собственныя мои вещи (такие-то), всего по цѣнѣ — рублей серебромъ, съ подробною всему такому описью, каковая и у меня и у (такого-то) оставлена за надлежащимъ подписанiemъ и печатями: а если я (такой-то) тѣхъ въ заемъ мнѣ данныхъ денегъ на означенный срокъ всѣхъ сполна ему (такому-то) не заплачу, то воленъ онъ (такой-то) по срокъ сю закладную явить и удовлетвореніе получить, какъ законами повелѣно. Усей закладной (такой-то) руку приложилъ. Усей закладной (такой-то) свидѣтелемъ былъ и руку приложилъ.

### Kindel wõla kiri.

Aastal üksstuhat kahelha sada seitsmekümne esimesel aastal, kuul ja (mis?) pääewal (kes, mis nimi, kus elab?) laenan (kellelt, mis nimi ja kus elab?) kaks tuhat rubla raha ette ära maksetud protsentidega, kolme kuu aja termini peale, see on tulewa aasta 1872 a., kuu ja pääewa peale, kelle eest selle summa täielikult tagasi maksma pean, aga kui ma seda ei saa tagasi maksma, siis on temal prii woli (kellel?), seda sääduse järele välja pärida. Selle all on wõlgniku kui ka tunnistajate all kirjad.

(Seesama tunnistus Wene-keeles).

Крѣпостное заемное письмо.

Лѣта, тысяча восемьсотъ семьдесятъ первого года, мѣсяца, въ (такой-то) день, (такой-то, званіе

или чинъ, имя, отчество и фамилія) заняль у (такого-то, чинъ, званіе, имя отчество и фамилія) денегъ серебромъ двѣ тысячи рублей за указные проценты, срокомъ впередъ на 3 мѣсяца, т. е. будущаго 1872 года, мѣсяца и числа, на которое долженъ всю сумму ему сполна заплатить, а буде чего не заплачу, то воленъ онъ (такой-то), просить о взысканіи и поступленіи по законамъ. Слѣдуетъ подпись занимателя и свидѣтелей.

### Üleüldine raha wõla wechsel.

Tallinnas, 1.-sel Augustil, 1889 aastal.

Wechsel 5,000 rubla hõbedat.

Sellel üksstuhat kahet ja kahetakümmeend üheksamal aastal, maksan mina kahe kuu pärast s. a. St. Peterburi 1.-se gilde kaupme Iwan Kusnetzow'ile, eheteda tema seks wolitab, viistuhat rubla hõbedas, mis ma tema käest puhtas rahas fain.

Peeter Tserpatow.

Tallinna 2.-se gilde kaupmees.

(Seesama Wechsel Wene-feeles).

Ревель, 1-го Августа 1889 года.

Вексель на 5,000 рублей серебромъ.

Отъ первого сего Августа тысяча восемьсотъ восемьдесятъ девятаго года, чрезъ два мѣсяца, по сему моему векселю, повиненъ я заплатить Ст. Петербургскому 1-й гильдіи купцу Ивану Кузнецову, или кому

онъ прикажетъ, пять тысячъ рублей серебромъ, кото-  
рыя я отъ него наличными деньгами получилъ.

Петръ Церпаковъ.

Ревельскій 2-й гильдіи купецъ.

## Niisama ſugune Wechsel kauba wõla üle.

Tallinnas, 1.-sel Auguſtil, 1889 aastal.

Wechsel 5,000 rubla hõbedat.

Sellel ükstuhat kaheksa jada ja kaheksakümmend ühe-  
samal aastal, mäksan mina kahe kuu pärast s. a. St.  
Peterburi 1.-se gilde kaupmehe Iwan Kusnetſow'ile, ehk  
keda tema sekts wolitab, wiistuhat rubla hõbedas, mis ma  
tema käest kaubaraha wäärtuses olen faanud.

Peeter Tserpakow.

Tallinna 2.-se gilde kaupmees.

(Seesama Wechsel Wenekeeltes).

Ревель, 1-го Августа 1889 года.

Вексель на 5,000 рублей серебромъ.

Отъ первого сего Августа тысяча восемьсотъ восьмидесять девятаго года, чрезъ два мѣсяца, по сему  
моему векселю, повиненъ я заплатить Ст. Петербург-  
скому 1-й гильдіи купцу Ивану Кузнецову, или кому  
онъ прикажетъ, пять тысячъ рублей серебромъ, кото-  
рыя я получилъ отъ него товарами сполна.

Петръ Церпаковъ

Ревельскій 2-й гильдіи купецъ.

Weksel, mis ühe ehk mitme inimejä läbi wölg-  
nikul tuleb ette näitamisel wälja maksa.

Narivas, 1. Juulil 1871 aastal.

Weksel 4,000 rubla hõb.

Selle wekseli ettenäitajale, palun selle oma esimise  
weksli peale Anton Saarmann'ile, Narva 2-se gilde kaup-  
mehele, ehk keda tema sefs wolitab, neli tuhat rubla hõb.  
wälja maksa, mis mul Pihkwa 2-se gilde kaupmehe Alek-  
sander Konstantinow'i käest teadaandmisse kirja peale saada on.

Härra Gregor Rudnew'ile  
1-se gilde kaupmees, Pihk-  
was.

Mihail Andrejew Narva  
2-se gilde kaupmees.

(Seesama weksel Veneteeles).

Нарва 1-го Июля 1871 года.

Вексель на 4,000 рублей серебр.

По предъявлениі, извольте заплатить по сему мо-  
ему первому векселю Антону Саарманну, Нарвскому  
2-й гильдіи купцу, или кому онъ прикажетъ, четыре  
тысячи рублей серебромъ, которые получены мною отъ  
Псковского второй гильдіи купца Александра Кон-  
стантинова по увѣдомительному письму.

Г. Грегору Рудневу 1-й  
гильдіи купцу, въ гор.  
Псковѣ.

Михаилъ Андрѣевъ  
Нарвской 2-й гильдіи  
купецъ.

## Weel üts liht weksli proow.

Näitam nüüd Nakweres, 1-sel Januaril 1880 a.

Weksel 1000 rbl. hõb.

Tuhat kaheksasada ja kaheksakümnel aastal ja esi-mesest Januarist 12. kuu pärast, on mull selle oma weksli eest Tallinna 2-se gilde kaupmehe Johann Laks'ile, ehk keda tema seis wolitab, tuhat rubla hõb. mafsa, mis ma tema käest puhtas rahas (ehk ka kauba fees) olen saanud.

Tomas Weiler, kaupmees.

(Seesama weksel Wene-keeles).

Везенбергъ, 1-го Января 1880 года.

Вексель въ 1000 р. с.

Отъ сего первого Января тысяча восемьсотъ восемъдесятаго года, чрезъ 12 мѣсяцевъ по сему моему векселю повиненъ заплатить Ревельскому 2-й гильдіи купцу Ioанну Лаксу, или кому онъ прикажеть тысячу рублей серебромъ, которыя я отъ него наличными деньгами (или товаромъ) получилъ спольна.

Томасъ Вейлеръ,  
купецъ.

## Tunnistus kui raha hoida antud.

(Raha hoiju tunnistus).

10-mal Januaril, aastal 1873 andsin selle tunnistuse oma allkirjaga (kellele, mis nimi ja kus ta elab), selle-pärast, et ta minu kätte järgmised raha summad hoida andis:

1) 250 (какъ сада виискюммend) каhekümne wiie rubla-list paberि raha väljaantud ühel aastal ja järgmiste numbrite all (siin peaväd kõik numbrid üksaawalt nimetud saama ja kui need ühel aastal ei ole välja antud siis peaväd ka aasta numbrid ülestähendatud saama).

2) Kolmkümmend ja kolm esimist riigi wöidu laenu paberid (mis seeriad ja mis numbrid), see summa on kõik kokku (kui palju hinna eest hoiju alla wöetud), keda ma kohustud olen tagasi andma nende sammaste paberite ja rahaga, missuguseid ma vastu wötsin, kõige esimise tema nöudmisse peale, ehk ka jälle vmaniku surma põhjusel tema wara pärijatele. (Selle all peab hoiju alla wötja käetiri olema.

(Seesama tunnistus Venec-keeles).

(На сохраненіе денегъ).

1873. года, Января 10. дня, я, нижеподписавшійся, далъ сию росписку (такому-то, званіе, имя, отчество и фамилія) въ томъ, что принялъ отъ него на сохраненіе деньги:

1) 250 (двеъсти пятьдесятъ государственныхъ кредитныхъ билетовъ, каждый двадцати-пяти рублеваго достойнства выпуска одного года и за слѣдующими номерами (перечислить нумера, а если разныхъ выпусковъ, то и года ихъ).

2) Тридцать три билета первого государственного займа съ выигрышами (такой-то серіи за такими-то №№), всего принялъ на сохраненіе (такую-то сумму),

которую обязуюсь возвратить такому-то теми-же билетами и деньгами, какими бралъ, по первому его требованію или, въ случаѣ смерти его, по требованію его наслѣдниковъ. (Слѣдуетъ подпись принявшаго на сохраненіе).

### Hoiju alla antud tunnistus ašjade peale.

3. Auguſtil, aastal 1873 antfin mina felle tunnistiſe oma kae allkirjaga, et ma (kelle kaeſt? ſeifus, nimi ja kuſ elab) kaeſt järgmised ašjad oma kätte hoiju alla olen wõtnud:

1) Viiskümmend ja kuus hõbe lusikad 84 proow, igauks waeb (kui palju?) loodi ja ſolotn., üleültse wae-wad aga (kui palju?).

2) Kuld uur tõppelt kuld kapslitega ja 13 kiwiga, ühes ketiga, 96 proow, mis waeb (kui palju?), keda ma kõik kohustud olen terwelt nende ašjade omanikuile (kellele?) kõhe tagasi andma, ehl jälle omaniku furma põhjusel tema wara pärijatele nende eſimise nõudmisse peale. (Siin all peab hoiju alla wõtja kaeſiri olema.)

(Seefama tunnistus Wene-keele).

1873 г. Августа 3 дня, я, нижеподпавшийся, далъ сию росписку (званіе, имя, отчество и фамилія) въ томъ, что принялъ отъ него на сохраненіе ниже-слѣдующія вещи:

1) Пятьдесят шесть серебряныхъ ложекъ 84 пробы, каждая (столько-то) золотниковъ и долей, всего вѣсомъ (столько-то).

2) Карманные часы съ двумя золотыми досками на 13 рубинахъ и при нихъ цѣпочка 96 пробы, вѣсомъ (столько-то золотниковъ), которая обязуюсь возвратить въ цѣлости (такому-то), а въ случаѣ его смерти, его наследникамъ по первому требованію. (Слѣдуетъ подпись принявшаго на сохраненіе).

### Tõõ peale saadud käeraha tunnistuse proow.

1888 aastal (kuu ja kuupäew). Mina selle tunnistuse allakirjutaja, Jain (kelle?) käest järgmiste töö tellimise (mis töö, saab kirjutud), keda ma tõutan kiireste lühikesese aja sees walmis teha (parem on, kui töö aja walmis saamise termin ka saab nimetud) heaste ja hea maaterialist ja saan seda teie kätte andma selle (kui palju? summa tuleb tähtedega kirjutada) raha eest, aga käeraha olen (kui palju? täht. kirj.) — rubla kätte saanud, kelle peale ma ka selle tunnistuse annan. (All kiri.)

(Seesama tunnistuse proow Vene-keele).

(Образецъ росписки въ полученіи задатка за работу).

1888 года (месяца, числа). Я, нижеподпавшийся, получилъ отъ (такого-то) слѣдующій заказъ на работу (описаніе работы), который обѣщаю исполнить въ скорѣшемъ времени (или написать въ какой срокъ) въ лучшемъ видѣ (по образцу, рисунку или по чертежу)

изъ добротнаго материала съ поставкою на мѣсто, за (столько-то рублей, писать прописью), а въ задатокъ получено мною столько-то рублей, въ чёмъ и выдалъ я сію росписку (такой-то).

### Wekslite liiitungid, kui raha maksetud.

1889. aast. ja 1. Oktobr. sain selle wekeli eest kõik raha tăieste wälja maksetud.

Paul Lillep, kaupmees Tallinnas.

(Seesama Wefsel Wene-keeles).

1889 года, Октября 1 дня. По сему векселю платежъ полученъ сполна.

Павель Лиллепъ, Ревельскій купецъ.

(Weel üks wekeli maksu tunnistus).

1871 aastal ja Juuli-kuu 19. päeval. Olen vastu- wõtnud neli sada rubla hõb.

Nikolai Aleksandrov,  
Tallinna 2. gilde kaupmees.

(Seesama Wene-keeles).

1871 года, Июля 19 дня. Принято въ уплату четыреста рублей серебромъ.

Николай Александровъ,  
Ревельскій 2-й гильдіи купецъ.

(Üüri raha liiitung).

Tallinna kodaniku (fästibölige) Georg Lindgardi käest olen oma korteli üüri wiiskümmend rubla hõb. ühe kuu

ette, fätte jaanud, selle forteli ette, mis ta minu majas  
10. Januaril 1874 üüris.

Tallinnas,

August Waal.

12. Febr. 1874.

(Seesama üüri raha tunn. Vene-keeles).

Отъ Ревельского мѣщанина Георгь Линдгарда по-  
лучено мною пятьдесятъ рублей серебромъ за наемъ  
квартиры въ домъ моемъ, считая отъ 10 Января, 1874  
года за одинъ мѣсяцъ впередъ, въ чемъ и подписуюсь.

Ревель,

Февраля 10. дня

Аугустъ Валь.

1874 года.

### Kauba abilise eht selli wolisfiri.

Selle tunnistusega usaldan ja wolitan teid, et linna-  
des, laatadel, ehet kus muidu teil passiflik on kaupa ajada  
kaubeldes, olgu müijes, wahetades ehet ostes ja kus aga  
iganes minu mitmet seltsi kaupasi wöite laijali lautada  
kaubeldes, sellepäraast saadan ma teid ühe aasta peale oma  
asemel ja oma rehnungi peal, kaupasi ostma ja usaldan  
köik müima ja wahetamise kaubad teie hooleks, ja mis  
teie teete, selle vastu ma ka könelema ei saa.

(All firi ja pitser).

Aasta, kuu ja kuu päew.

See woli firi on wäljaantud (kellele?) tunni (kui kaua  
aja peale? ehet selle ja selle ajani tulewa aastani). —

(Seesama woli kiri Wene-keeless).

Прикащику моему

(имя и фамилия).

Симъ письмомъ вѣрю и уполномочиваю васъ въ томъ, чтобы въ разныхъ городахъ, ярмаркахъ, или гдѣ вамъ заблагоразсудится, по торгамъ покупать, мѣнять или продавать разнаго сорта мои товары, почему посылаю вамъ на одинъ годъ для меня и на мой счетъ купить товаровъ, и какъ въ семъ случаѣ, такъ и въ продажѣ или обмѣнѣ оныхъ вамъ вѣрю, и что вы по тому учините, впредь спорить, и прекословить не буду

(Подпись и печать)

Годъ, мѣсяца и числа.

Сія довѣренность препоручается (имя и фамилия) срокомъ на (такое-то число будущаго года).

---

## Tunnistused auusa teenistuse üle.

Tunnistus (ülewaatajale).

Selle tunnistuse ette n鋍itaja (nimi), oli minu juures ülewaatajaks (kas maja ehk wabriku üle) mittu aastad, ja teenis minu juures kõikis oma tegemises tit rahul olemist ja usaldust. Tema oli kõikis asjas õiglane ja usaldaw ja toimetas kõik auusaste, ilma et ühegi waewa peale oleks waatnud. Mina soovin temale igas kohas tit usaldust ja õnne ja w in tema truuise ja auususe eest tieste julge olla ja seda ka iga helse kindlaste tunnistada, et ma seda tunnistust temale mitte wästu meest ehk ilmaasjata ei annud, keda ma oma pitseriga olen

кіннітануд. (Наста, куу яа куу-рæев, ning маја ехт вабріку оманіку алліри).

(Seesama tunnistus Wene-keele).

Аттестатъ. (Управляющему).

Предъявитель сего (такой-то), находясь у меня въ должности управляющаго (домомъ или фабрикою) иль сколько лѣтъ, вполнѣ оказалъ себя знающимъ свое дѣло и достойнымъ полнаго довѣрія. Оказавши себя человѣкомъ честнымъ, онъ во все продолженіе времени своей службы оправдалъ мое довѣріе неутомимымъ полезнымъ трудомъ. Увольняя его по собственному желанию, я долженъ заявить всѣмъ и каждому, что съ неохотою разлучаюсь съ нимъ, въ чемъ и дань сей аттестать съ приложеніемъ печати. (Годъ, мѣсяцъ и число, и подпись домовладѣльца или фабриканта).

Tunnistus (kaupmehe sellile).

Selle tunnistuse ettenäitaja (nimi) oli (kuu palju) aastad minu kaupluses selliks ja oli oma talitusess wäga osav ja pidas ennast wiisipäraast ja auusaste üles; selle töe tunnistusega annan ma temale selle tunnistuse oma allkirjaga. Nasta, kuu ja kuu-räev, siis kaupluse oma-niku nimi).

(Seesama tunnistus Wene-keele).

Аттестатъ (прикащику).

Предъявитель сего (такой-то) находился, (сколько-то) лѣтъ, при моемъ торговомъ заведеніи прикащи-

комъ, знаетъ свое дѣло въ совершенствѣ, вель себя честно и исправлялъ свою службу исправно; въ удостовѣреніе чего и данъ сей атtestатъ за моимъ подписомъ. (Годъ, мѣсяцъ, число, и имя содержателя торгового заведенія). —

**Tunnistused:** mis kojamehe, teendri, kõogi tüdrutu ja teiste teenijatele anda; mis aga muuta tulewad.

Minu juures teenis (mis ametis, nimi ja kust pärít ja kui mittu aastad), ja kogu see aeg oli ta alati oma teenistuses hoolas ja wirk ja täitis oma kohut kõige juurema hoole ja truusegä, selle töe tunnistusega annan ma ka temale selle tunnistuse oma käe allkirja ja pitseriga. (Aasta, kuu ja kuu-päew).

(Seesama kiri Wene-keeles).

Атtestаты: дворнику, лакею, кухаркѣ и другой прислугѣ.

Служившій у меня въ домѣ въ такой-то должности (званіе, имя, отчество и фамилія, столько-то лѣть) во все время исправлялъ должность свою съ отличнымъ усердіемъ и исправностью, вель себя вѣрно и честно, во увѣреніе чего данъ много сей атtestатъ за моимъ подписаніемъ и съ приложеніемъ моей печати. (Годъ, мѣсяцъ и число).

## Rehningi proow.

Tallinnas, 18-mal Aug. 1888 a.

# Rehning

Härra R. Lehtmetts'ale Paides.

A. Bruno'lt, kaupmees Tallinnas.

1886			Hind	Rbl.	Kop.
Mai	8.	2 tosin. nööpisi . . . . á	42	—	84
"	"	3 nuga . . . . "	25	—	75
"	"	8 kääri . . . . "	50	4	—
"	"	16 rehningi raam. . . . "	20	3	20
"	"	10 raam. pab. . . . "	20	2	—
"	"	25 naela liimi . . . . "	25	6	25
Septbr.	19.	4 tindi potti. . . . "	5	—	20
"	"	18 pliiatsid . . . . "	4	—	72
"	"	23 tasku raam. . . . "	18	4	14
"	"	1 rauast liinial . . . . "	125	1	25
			Röik toffu	23	35

Seda raha olen kätte saanud

Tallinnas,  
1. Septembris  
1888 a.

mark  
A. Bruno.

(Seesama rehnung Wene-keeles).

Ревель, 18 дня Авг. 1888 г.

**СЧЕТЪ**

Господину Р. Лехтметсу

въ Вейсенштейнѣ.

Отъ А. Бруна, купецъ въ Ревелѣ.

1886			Цѣна	Руб.	Коп.
Мая	8	2 дюж. пуговицъ . . . . .	по	42	— 84
	"	3 ножа . . . . .	"	25	— 75
	"	8 ножницъ . . . . .	"	50	4 —
	"	16 счетн. книгъ . . . . .	"	20	3 20
	"	10 листовъ бумаги . . . . .	"	20	2 —
	"	25 фунт. клея . . . . .	"	25	6 25
	19	4 чернильницы . . . . .	"	5	— 20
Сентябрь.	"	18 карандашей . . . . .	"	4	— 72
	"	23 карм. ножекъ . . . . .	"	18	4 14
	"	1 желѣзн. линейка . . . . .	"	125	1 25
				Всего	23 35

По сemu счету платежъ полученъ сполна.

Ревель,  
1-го Сентября,  
1887 года.

герб.  
марка

А. Бруно.

### L i s a.

Kui keegi teiselle rehnungi saadab, siis ei pea ega wõi ta ilmaski seda mitte kõhe alla kirjutada, et raha fätte saanud, waid alles siis, kui wõlgnik seda raha äramaksab, siis jääb rehnung temale ka ühes kwiitungiks. Rehnungi peale peab aga alati selle wäärtuse järele, kui raha maksetud, mark pandud saama ja siis üle tömmatud ehk nimi selle sisse kirjutatud saama.

---

Nue aasta õnnesooow kas wanematele, wennadele ehk sõbra ja sõbranale.

Proow:

Kõige kallimad wanemad!

ehk: Kallid wanemad!

Minu armas ema (ehk iša)!

ehk: Kõige armas ema (ehk iša)!

(nii wõib ka „Armas ehk kõigearmjam wend ja õde“ kirjutada).

Kallis päew on fätte joudnud, aga minule on ta veel seda kallim ja armsam, kest nüüd wõin ma uuesti Teile (Teile ehk Sulle) oma tänu ja õnne soowimist awaldada ja ülesnäidata ja tänan Teiega (Teiega, Sinuga) ühilañi Issandat, kes meid kõiki kurwastuse ja haiguse eest on hoidnud ja armulikult kaitsnud; sellepärast soowin Teile õnne ja head uut aastat, et Ta sel tuleval aastal Teid (Teid ehk Sind) õnnistaks, nii kui Ta seda kaua aastaid on teinud.

Kõige südamelikuma õnnesooowimi-sega terwitan Teid (Teie, Sinu) Teie armastaja poeg (tütar ehk sõber) (nimi).

(Seesama kiri peaaegu sedasama moodi Wenekeeles).

Безцѣнныe Родители (или)

Милый мой Батюшкa (или папаша)!

или: Милая моя Матушка (или Мамаша)!

Наступилъ торжественный для вѣхъ день, а для меня счастливый тѣмъ, что представляетъ случай выразить чувство моего къ Вамъ почтенія и искреннее желаніе, чтобы Господь продлилъ дни Ваши безъ печали и болѣзней на многие годы и чтобы я, находясь въ избранномъ мною занятіи, могъ пользоваться

ла

Вашими мудрыми, опытными совѣтами на благо себѣ и обществу.

Съ глубочайшимъ почтеніемъ къ Вамъ остаюсь нѣжно любящій (сынъ, дочь и. т. д.). (имя).

### L i f a:

Kes ühele tahab kirjutada, peab seda Wenekeele kirja proovi palju muutma. See on ka Wenekeeles sõnade poolest palju teist moodi, kuna aga tema sisu üts ja seesama on. Ka peab sugusõnu ja lõpetusi palju muutma, näituseks: Sele kirjutatakse Wenekeele sõnade lõpetuses sugusõnade järele: (Armas õekene) Милая Сестрица! Wenneale aga: (Armas wend ehk ka wennakene) Милый Братъ или Братецъ! Ка Милый, Милая, (armas) saab tihti sõnade Любезный, Любезная, Дорогой, Дорогая ё. н. е. wahetatud, mis umbes sedasama tähendab. Kui sugulasele kes meesterahwas, kirjutatakse: siis saab (Armas sugulane)! Wenekeeles: „Любезный Родственникъ!“ kirju-

tatud; on see jugulane aga naesterahwas, siis saab (Armas jugulane!) Любезная Родственница! kirjutatud j. n. e. ka wōib üsna lühidelt uuel aastal õnne soowida, näituseks:

Sellega terivitan Teid Ilue aasta õnne soowimisega ja soowin sellega Teile tulewaks aastaks uut õnne ja uut rõõmu ja et kogu Teie eluaeg täis õnne ja rõõmu oleks.

(Teie N. N.).

(Sellega terivitan Teid Ilue aasta õnne soowimisega ja soowin Teile tulewaks aastaks, kuna kogu elu aja head terwist ja rõõmust elu).

(Teie N. N.).

(Seesama Ilue aasta Õnne soowimine Wenekeeles,  
mis kahte moodi Eesti keeles).

Спѣшу поздравить Васъ съ Новымъ годомъ и по-  
желать Вамъ во будущемъ нового благополучія и ра-  
достей, во все продолженіе жизни Вашей.

Васъ (H. H.).

### Sündimise päewa õnne soowimise proowid.

1) Isale. (Kui emale, siis peab muudetud saama).

Ilma ütlemata kallis isakene!

Täna on teie armas ja kallis sündimise päew, ja ma olen ütlemata rõõmus ja õnnelik, et ma nüüd jälle uu-  
esti oma armastust teie wästu, nii kui endistel aastatel,  
wōin ülesnäidata ja teid feeläbi auuistada, kes teie minu  
wästu nii suurt hoolt ja muret olete kannud ja waewa  
näinud, mis ma iga aastase wanemaks saamisega iska  
enam mõistma ja aru saama hakkan, ja see läbi ka minu

armastus teie wästu ikka suuremaks läheb. Sellepärast palun ma ka lõpmata õumalat teie ja mu enese eest, et Ta teid ja mind elada laset, et ma wähagi oma tänu teie wästu wöiks ülesnäidata, kõige teie töö, waewa ja hoolekandmisse eest, mis teie minu sündimisest saadik minu wästu olete ülesnäitnud, kül sõnade ja tegudega, mis ka mind teie poega (tütart) funnib teid auvästama ja armastama.

Teie ella armastaja poeg (tütar)

N. N.

(Seesama Õnnesooowimine umbes sedasama moodi Venefeele).

Безцѣнныи Батюшка!

(или Милая Матушка)!

Сегодня день Вашего Ангела и я очень счаст-  
рождения

ливъ, что имъю случай повторить и нынѣ, какъ пред-  
шествующіе годы, какъ высоко уважаю Васъ, потому  
что съ каждымъ годомъ я дѣлаюсь опытнѣе и начи-  
наю смотрѣть на вещи съ болѣе серьезной точки зрѣ-  
нія и вотъ почему съ каждымъ годомъ все болѣе и  
бокѣ люблю Васъ и прошу Бога только объ одномъ,  
чтобы онъ допустилъ меня до возможности заплатить  
Вамъ за всѣ Ваши попеченія со дня моего рожденія  
и тѣмъ погасить мой сыновній долгъ.

дочерній

Нѣжно любящій сынъ

ая дочь

H. H.

L i f a:

See Wene keele sündimise „Onne-soowimine” peab aga hästi ümbermuudetud saama, kui ta emale saab kirjutatud, aga wõib ka siiski nii sama kirjutud olla.

Teine „Onne-soowimise” proow sündimise päewaks, keda sugulase ehk sõbrale wõib kirjutada.

Sina saad kül selle üle ennast kurvästama, et ma siinult (teilt) eemal olles sünd (teid) ei wõi filmnähtawalt ega suusõnaga terwitada ega õnne soowida sinu (teie) sündimise päewal. Minul on ka sellest väga tahju, ja kurb meel tikkub peale, kui ma mõtlen nende õnneliku tundide peale, mis meie üheskoos enne oleme elanud ja kus meie tulevikust nii õnnist tundmust maitsesime, seda kõik ei wõi mitte paberि peal ilmutada, mis mu süda sulle kõik suu sõnal välja puistaks. Üht ašja aga wõin ma sulle awaldada omast tõelikust armastajast südamest sinu vastu ja see on, et ma Jumalat palun sinu ja sinu omaste eest, et ta teid kõiki õnnistaks ja seda õiget sündimise päewa rõõmu tunda ja maitsta annaks.

Sinu (Teie) tõelik sugulane (sõber)

N. N.

Seesama „Onne-soow” seda sama moodi Wene keelset, ehk kül hästi teist moodi sõnade poolest, aga siiski üks ja see sama põhi. —

Ты, конечно, извинишь меня, что я за дальностью  
Вы те не могу лично поздравить тебя съ днемъ Ангела. Мне  
Васъ

очень грустно, когда я вспомнилъ, какъ мы пріятно  
а

когда-то проводили время вмѣстѣ, когда нѣсколько  
праздныхъ часовъ дѣлились мыслями, мечтали о луч-  
шемъ будущемъ, но къ нашему общему неудовольствію  
того не изложить на бумагѣ, что можно передавать  
живымъ языкомъ. Прими же увѣреніе въ моемъ не-  
измѣнномъ уваженіи, и прошу Бога, что защитить  
тебя отъ напастей и пусть радость и довольство оза-  
ряетъ тебя и твое семейство.

Твой неизмѣнныи родственникъ  
Твоя ая другъ

H. H.

### Armastuse kirjade proovid.

(Armastuse kirjade peal-kirjad on, ja saawad wäga  
mitmed moodi kallistamiiste sõnadega kirjutatud, üleüld-  
line armastuse kirjade sisu on aga ikka siiski üks ja see-  
sama palav armastus, fest muidu ei hafka ju keegi ka  
mitte armastuse kirja neiule, ehet jälle neiu peiule ju  
mitte kirjutama, kui seda mitte palav armastus ei sunni  
tegema).

Minu kõige kallim Marie?

Minu jõud ei suuda ega tormise laenete wiisil tul-  
suw süda ei kannata enam waid olla ega rahule jäada,  
waid sunnib mind seda teile ülestunnistama, mis ta fest  
saadik tunneb ja mina kannatama pean, kui ma teid  
minu ülem maapealne warandus ja südame inglikene esi-  
mest korda nägin. Teie ingli sarnane kuju ja nägu lii-  
gub alati kui ilmsi minu südames ja filme ees. Minu

süda on ilma teie lähedal olemata tühi ja paljas ja ma sooviksin teid ikka ja ikka jälle uueste näha ja teie ligi olla! Ja miks pärast peab sellepäraast ka mu suu ja keel wai-kima, kui mu waene armastaja süda ometegi waikima ei saa. Teid, jah teid armastan ma ilmlöpmata, ja ükski maapealne vägi ka mitte surmgi ei saa seda teiseks muutma. Ma katsumin kül esite kõigest wäest oma armasta-taja südame wastu wöidelda, aga see kõik oli ja on as-jata. Teie nägu seisab nii öösel kui päewal kui oleks ilmsi minu silme ees ja ma ei wöi kuhugi teie armfa ingli sarnatse warju kuju eest pögeneda, waid ta tungib kui mõek minu südamesse.

Teie ehk saate selle üle naerma ja isienees ehk kah-lusega mõtlema minu äikeste-pilwe sarnatse südame ar-mastuse kohta, et see niisama ruttu ka jälle soiku jäääb, nii kui pärast ränka tormi kõik waikseks ja wagaks jäääb? Oh ei! ja ei ilmaski! Ma olen oma armastusest mässja-wat südant proowinud ja läbi katsumud ja leidnud, et minu armastus Teie wastu kindel kui falju on ja ma seda kui pühadust oma südames kannan!

Ma aiwaldasin juba Teile, minu ära unustamata Marie, et ma oma südame rahu Teie pärast olen kauta-nud ja seda rahu ei wöi minu waese armastaja südamele ükski muu asi enam tagasi anda ega tuua, kui teie aga iši üksnes oma südame ja käega; aga oh kui hirmus ja hale oleks see, kui teie mind enefest ära tõuksitse ja maha jätksite mu wiletsusse, siis oleks ma juba kui elawalt maha maetud ja pareni oleks ka siis, kui ma oma suu lahti teeks ja mind õnnetumat äraneelates waeivast päästaks!

Kartuse ja kuriva südamega lõpetan ma oma kirja,  
aga siiski kindlas lootuses, et teie mind mitte õnnetumaks  
ei saa tegema, waid õnnelikuks oma armastawa vastu  
armastusega. Selles lootuses jään teie vastu armasta-  
vat „ja“ vastust votama.

Teie õiglane armastaja

N. N.

(Seesama kiri, sellesama põhja peal umbes  
seda moodi Wenekeeles).

Многообожаемая Мария!

Силь моихъ недостало болѣе терпѣть и удержи-  
вать волнующую грудь, и это я чувствую съ той ми-  
нуты, какъ увидалъ васъ. Спокойствие мое исчезло,  
предо мною ежеминутно мелкаютъ ваши ангельские  
взоры. Вашъ милый образъ не исчезаетъ изъ моихъ  
мыслей, далеко блуждающихъ и ищущихъ такое пре-  
лестное и милое созданье! Зачѣмъ мнѣ долѣе скры-  
ваться отъ Васъ, зачѣмъ не признаться прямо, что я  
люблю Васъ? Люблю до безконечности, до безумства!  
Теперь ничто не можетъ, и ничто не въ состояніи за-  
глушить моихъ признаній. Я упорно боролся съ моими  
мученіями и день и ночь бился съ моими страстями,  
перебѣгалъ ко всѣмъ развлечenіямъ жизни, но вездѣ  
встрѣчалъ ваши взоры. Неужели милосердая судьба,  
доставившая мнѣ случай въ первый разъ увидѣть  
Васъ, ангельское созданье, Ваши незабвенные взоры,  
расторгнетъ всѣ мои надежды и мечты?

Ужели сладкія грезы будущности разсѣятся по-  
добно тучамъ? Нѣть, нѣть! Я рѣшился любить и

положиль въ своемъ сердцѣ свято сохранить эту любовь! Я уже сказалъ, незабвенная Марі, что потеряль свое спокойствіе съ той минуты, какъ полюбиль васъ; слѣдовательно, однѣ вы своею любовю можете возразить его; но, о Боже, если я получу отказъ? О! тогда разразись земля и поглоти меня несчастнаго!

Хотя съ грустною думою заключаю письмо, но я въ полной увѣренности получить отъ васъ „да.“ Пребываю съ почтеніемъ Васъ безкорыстно любящій.

H. H.

### Selle eesolewa firja lohta waastuse proow.

Armuline härra! (ifand)!

Teie kirja sižu peale waadates ja neid mõtlemisega lugedes, saab iga mõistlik isegi aru, mis n'ad tähendawad. Teie õiglase ja otsekohe südamest tulewa küsimise peale waastutan ka mina teile õiglase ja otsekohe se füdame tundmuses, et ka mina teie waastu niisamuli oma füdant tunnen põksuwat ja et saatus meid on laeknud ühtteist armastusess leida, ka arivan ma, et meil soks ilmaski põhjust ei saa olema, et seda suurt ja tähtjast ettewõttet kahetsema saaksime, waid meie armastus saab meile kogu elu aeg elu saatjaks olema.

Teie M.

(Seesama eesolew waastus Veneteeles).

Милостивый государь!

Увидавъ эти строки, вы уже можете догадаться, о чём говорять онъ. На ваше искреннее признаніе я отвѣщаю съ искренностю, именно: вы столько же

дороги моему сердцу. Мои намѣренія и чувствованія во всѣхъ отношеніяхъ были сходны съ вашими: я вижу, что мы назначены судьбою другъ для друга, и что наше соединеніе никогда не подастъ намъ повода къ раскаянію и любовь будетъ вѣчнымъ спутникомъ въ жизни.

Ваша M.

Peaaegu sedasama moodi armastuse kirja proov.

Mitu korda olen ma tahtnud Teiega sõusõnal rääkida, mis mu rinda litsub ja südame peal pakitseb, aga igakord kui seks just paras aeg ja filmapilk oli, siis ei saanud ma seda ilmaski mitte ja sõnad libisesi wad ikka suhu tagasi, ehk juba huuled kül peaaegu rääkimiseks walmis oliwad, kuna häbi puna mu palgil lehvis, sellepäraast wötsin ma ka nõuks oma südame kõige ellamat ja palawamat soowi teile kirjalikult teadustada ja palun teid seda armulikult kuulda wötta. Kas teie wöite ehk teada ja ette ära arwata, mis ašjast ma teile tahan kõnelda? Oh teadke siis! südamest armastan ma teid juba ammugi ja mu elu on üksi teile pühendatud, teist mõtlen ma alati ja waimus wiibin ma ikka, nii kui ka prae-gugi teie juures ja palun teilt põlwili teie wästu armastust. Selles palwas palwes tulen ma nüüd kirjalikult teie ette ja palun ärdal toonil teie kät ja südant! Oh ma ei wöi selle peale mõeldagi, kui ma ilma teieta peaksin jäama, fest see maailm on kõik tühji ja paljas ilma teieta. Teil on kõik minu head ja wead tunda ja teada. Teie peate iši teadma, kas teie wöite ja saate mind armastama ja minuga õnnelikult elama, sellepäraast palun

teilt otsust, et ma siis julgeksin teie isa käest teid omale abikaasaks paluda? Oh missugune teie vastus ka iganes oleks, ma saaksin teid aga siiski tunni igaveste armastama ja teile tunni hauani truu olema.

Teie südamest truu

N. N.

(Seesama arm. kiri umbes sedasama moodi Veneteele).

• • • • • !

Сколько разъ хотѣлъ я открыть словами то, что лежитъ у меня на сердцѣ, и всегда какъ только намѣревался приступить къ этому объясненію, то или не находилъ къ тому удобнаго случая, или робость заковывала языкъ мой и потому я рѣшился прибѣгнуть къ письму, чтобы высказать Вамъ то въ чемъ я смѣю открываться Вамъ на словахъ. Предчувствуете-ли Вы въ чемъ состоить мое признаніе? Ахъ, я въ тайнѣ давно люблю Васъ такъ сердечно, что живу только Вами, объ Васъ только думаю, при Васъ только чувствую себя довольноымъ собою! Я никакъ не могу вообразить себѣ, чтобы возможно было мнѣ жить безъ Васъ, и потому единственное желаніе мое состоитъ въ томъ, чтобы получить Ваше сердце и руку. Вамъ хорошо известны всѣ мои къ Вамъ отношенія. Вы должны знать: можете ли Вы любить меня и жить сомною счастливо или нѣтъ, а потому рѣшите сами, обращаться ли мнѣ къ Вашему батюшкѣ съ просьбою согласиться на бракъ нашъ? Впрочемъ, какого бы рода ни было Ваше рѣшеніе, я навсегда останусь при одной мысли и любви къ Вамъ искренно преданный Вамъ

H. H.

Sellesama kirja peale wästuse proow.

Auulik härra! (isand)!

Teie auus soov paneb mind kül imetlema ja teie teete sellega mulle suurt auu, et mind ärawalitsedes wäärt olete arwanud oma abikaasaks wötta ja kui nüüd arwate, et minu jöud teid wöib önnelikuks teha, siis wötke ka minu õiglafest ja truu südamest tulewaaid sõnu kuulda ja rutake ruttu meile, et teie minu otsust suu sõnal kuulda saate. Ma saan ennast teie hooleks täieste usaldama.

Teie tuntud ja teatud N.

Seesama armastuse wästus kirja proow Venefeeles.

Милостивый государь!

Вы пріятно удивили меня предложениемъ, которое приносить мнѣ большую честь. Если вы почитаете меня достойною и если увѣрены, что въ моей власти доставить вамъ пріятную жизнь, то примите отъ искренняго сердца мое согласие и скорѣе прїезжайте къ намъ получить его отъ меня лично. Я полагаюсь на ваше снихожденіе и спрѣчаю себя въ будущемъ на вашу волю.

Извѣстная вамъ H.

---

Weel üks armastuse kirja proow wästusega.

Ütlemaata armas ja kallis Liisa!

Mitte ilma asjata meelituseta ei nimeta ma, teid minu kallis Liisa, ilma kellegiga körwu säädida wöima, teie olete minu südame külge kui kinni kaswanud fest saadik, kui meie weel ühe teise lähedal wiibisime, ja nüüd on minu armastus teie wästu nii suureks läinud, nii et

teie mu maapealsets Jumalaks olete saanud. Oh kallis ja armas Liisa, päästke mind mu südame piinast ja kindluge mulle oma armastust ka südame ja käega ühendades. Oh armukene tohin ma teie peale oma lootust panna, et teie täieste minu oma oleksite! Oh tehke minu waewale ots peale, ja siis olete teie mind kõige õnnelikumaks inimeseks teinud maa peal. Oh ärge seiske kauem minu ärda palwetele vastu, waid awage mulle oma armastatud südant, ja siis wõin ma jälle rõõmus ja õnnelik olla, fest ilma vastu armastuseta on armastus hirmus ja õnnetu! Selle rõõmsa ja magusa lootuse peale ennast rajades, et teie minu palvet tõestet kuulma saate, jäan ma teie kallist ja armast vastust iga silma pilk pitki silmi vobates ära votama.

Selle peale kindlaste lootes, kõige

aiupakkumisega, teid armastaja K.

Seesama armastuse kiri umbes sellesama põhja peal  
Wenekeele.

Несравненная Лиза!

Мне кажется, что я пріобрѣль право назвать Васъ несравненою потому, что прекраснѣйшіе дни моей жизни проводилъ я всмѣстъ съ Вами, и съ тѣхъ поръ сдѣлался ревностнымъ обожателемъ Васъ, драгоцѣнная Лиза. Я увѣренъ, что Вы не будете такъ жестоки, чтобы отвергнуть равнодушно признаніе любящаго сердца, которое чрезъ любовь къ Вамъ однимъ должно необходимо страдать! И такъ, позвольте узнать, смѣю ли надѣяться, что вы согласитесь отдать мнѣ вашу руку, которая сдѣлаетъ меня счастливѣйшимъ человѣкомъ въ

міръ. О, не оставляйте меня долѣе въ этомъ мучительномъ состояніи ужасной безъизвѣстности! Со сладостною надеждою и полною увѣренностию я жду драгоценной минуты, въ которую строки эти удостоятся вѣшего отвѣта.

Съ нетерпѣніемъ ожидая, имѣю честь быть премногоуважающей Васъ К.

Wastus selleſama armastuse kirja peale.

Auustatud härra! (išand)!

Teie armastuse awaldamine minu wastu, paneb mind wäga imetlema, nii et ma kohes teile sellepeale findlat wastust ei wõi ega suuda andagi; iſiäranis selle poolest, nii kui teil ammugi findlaste teada on, kui palavaste ma oma wanemaid armastan ja auustan ja kõikis asjus neile sõna kuulelik ja järelandja olen! Selles asjas palun teid, vodake veel wähe aega ja ma wõin teile peaaegu findlaste ette öölda, et teie soow wist täidetud saab; siiski pean ma oma wanemate arwamist selles tähtsas ette wõttes enne järel küsimä. Igas ette tulewas juhtumises aga olen ma julge ja findel, et teie minu wastu täieste ustaw olete ja mind endisel wiifil armastate ja ilmaski petma ei saa.

Teie igawestste armastaja L.

Seesama wastus selleſama põhja peal Venekeele.

Милостивый Государь!

Предложеніе ваше такъ удивило меня, что я не могу тотчасъ же дать вамъ рѣшительного отвѣта; тѣмъ болѣе, что вамъ извѣстно, насколько я люблю и ува-

жаю моихъ родителей и завищу отъ воли ихъ! Въ такомъ случаѣ прошу Васъ, потерпите еще нѣсколько времени и я узнаю, не замедля, желаніе и волю моихъ родителей и попрошу ихъ совѣта въ такомъ важномъ дѣлѣ. Во всякомъ случаѣ я буду имѣть полную увѣренность, что вы по прежнему будете имѣть свою любовь ко мнѣ и не откажете подпишаться васъ вѣчно любящей.

Л.



**Kirja kuwääride (ümbriku) proowid.**

Lihitne kirja proow.

Härra J. Paldunin'ile  
Audru kihelkonda ja Audru  
valda

Post-  
mark.

üle Pärnu чр. гор. **Перновъ**  
Лифл. губерн.

Господину И. ПАЛЬДУИНУ.

mark.

Приходъ Аудериъ и волость Аудериъ

чр. гор. **Перновъ**  
Лифл. губерн.

Seina kirja ümbrik musta fantidega.

Härra ja Pröua

Riffer'ile

Tallinnas.

Kinnitud firjade provw.

Post mark. Post mark.

Заказное.

Härra P. Tedvik'use

Post-	Post-
-------	-------

(Длинная ул. домъ № 21).

Laia uulitsas maja nr. 21.

Kaħa firja provw.

гор. Везенбергъ.

Заказное.

mark.	mark.
-------	-------

Господину П. ТЕДВИКУ

Длинная улица домъ № 21.

въ гор. Везенбергъ.

Kaħa firja provw.

Денежный.

Г-ну К. РАУДЕРУ

Совложенiemъ двадцать (20) рублей.

Невскій проспектъ, домъ № 27, кв. 2.

отъ Р. Лейде Морс-  
кая ул., д. № 2.

Въ С. ПЕТЕРБУРГЪ.

Seletuseks: Liht kirjal on üks post mark 1 loe eest 7 kop. ja kinnitud (Заказное) kirja eest iga ühe loe eest 14 kop. praeguse posti sääduse järele ärasaatjal maksa.

Raha kirjadelt ei ole postmarki tarvis, waid saab selle asemel raha suuruse ja raskuse järele makstud; — Posti säädused on iga suuremas adress-kalendris leida.

### Haiguse teadustamise kiri.

Armas poeg.

Raske kurbdusega ruttan Sinule Su isa raskest (tösiest, rängast) haigusest teadustama. Haiguse esialgne hakkatus oli (haiguse hakkatuist firjutada) ja tohter kardab väga tema terwisse eest. Ta on woodis. Õöd kui päewad palvetan ma terweks saamise pärast. Annaks Jumal et selle piinlikule wiletsusele kurba lõppu ei tuleks. Kui wõid, siis föida siia. Loodan et Sinu siin olek rõõmuistawad fergitust saaks tooma

Sind õnnistates

jäen N. N.

(Seejama kiri Wenekeeles).

Любезный сынъ.

Съ тяжелой грустью спѣшу увѣдомить Тебя о серезной болѣзни твоего отпа. Болѣзнь первоначально открылась (описать признака) и докторъ боится за его жизнь. Онъ лежитъ въ постели. Денно и нощно молюсь я о выздоровленіи. Дай Богъ, чтобы этотъ мучительный недугъ не имѣль печальныхъ послѣдствій. Если можешь, то прїѣзжай. Я надѣюсь, что твое присутствіе принесетъ радостное облегченіе

Благословляю тебя

H. H.

## Surma teadustamise kiri.

Armas poeg.

Räsi ei pea fulge fanni, et Sinule oma häda (turb-dus) kirjutada. Ei ole jõudu raskusi kannatada, armas poeg! Täna homiku (kell . . . .) lautasid Sa hea isa, ja mina armfa mehe; läik arstide abid olid tühjad, ehit nad küll kindla tähelpanekuga rohtude pruukimise peale waatasivad.

Viibimata sõida oma kurba ema trööstima, ja mu kalli abiakaasa põrmule viimast auustamist awaldama (aitama).

Sinu õlla armastav ja

kurb ema N. N.

(Seesama kiri Veneteeles).

Любезный сынъ!

Рука не держитъ пера, чтобы описать тебъ горесть . . . Нѣтъ симъ выносить страданіе, любезный сынъ! Мы съ тобою потеряли доброго отца, а я ми-лаго мужа, вчера утромъ (часть . . .) всѣ пособія врачей были напрасны, не смотря на ихъ строгое вниманіе при употребленія медицинскихъ средствъ.

Немедля, пріѣзжай утѣшить скорбящую безутѣшно мать, а мнѣ помоги почестъ прахъ достойнаго супруга

Нѣшно любящая тебя и

скорбящая мать H. H.

## Kiri Õe ehk Wennas surmast.

Armas poeg! (tütar)!

Raske oli muu Sulle kirjutada, aga, et see tarvis on, kuid mehisusega walmista (seisa) saatuse lõögi vasta! Meie väga armastaw poeg (tütar) furi (tähenda aega ja haigust) waatamata arstide hoole peale, mida nad rohu andmistes awaldasid: midagi ei aitanud, ning warane haud mattis meie suure loodetaawa (lubatawa) perekonna rõemu (õnne), poja (tütre) eluta külma leha.

Kui Sinu oma tervis lubab, siis tarwita jõudu siiia sõita.

Ornalt armastaw iša (ema)

N. N.

(Seesama kiri Wenekeeles).

Любезный сынъ!  
ая дочь!

Трудно было мнѣ писать тебѣ, но заставляетъ необходимость, впрочемъ съ мужествомъ приготовься къ удару судьбы. Нашъ возлюбленный сынъ умеръ а ая дочь ла (число и родъ болѣзни), не смотря на вниманіе врачей, съ которымъ они примѣняли свои медицинскія средства, ничто не помогло и ранняя могила скрыла безжизненный, холодный трупъ, такъ много обѣщавшаго нашему семейству радости, сына

дочери

Если твое собственное здоровье позволяетъ тебѣ, то употреби усилия прїѣхать

Нѣжно любящій тебя отецъ  
ая мать

H. H.

## Kiri mehe surmast.

Naske õnnetus on mulle tulnud: ma kautas in oma kalli abikaasa, kes (sell ajal haiguses) suri; minu hoolitsemisste peale waatamata, ei aitanud ka tohtrite muretsemised, et minu kannatajad surma suust välja kiskuda. Waene mees ja perekonna isa suri suures kannatuses (hädaldusess).

Arvake minu õnnetust. Oma föppra kautates jäin ma ilma abita, ümberringi kogu noorte lastega, kes veel täieste sõna „waene laps“ ei mõista; kurbdus armsa füdame föbra, nõumehe ja hoolitseja järele ei anna päewal, kui ka öösel mulle rahu; mu kannatused on nii suured, et sooviksin iseenesele surma, kui mind mitte see mõtte tagasi ei hoiaks, et Taewane Looja mind mu waese laste üle walwama (hoolt kandma) on jätnud.

Jumalaga . . . pisarad keelavad  
mind kirja pikkendada

Teie . . .

Wenekeeles:

Меня постигло тяжелое несчастие: я лишилась моего безцennаго супруга, умершаго (въ такое то время отъ такой-то болѣзни), не смотря на то, что мои собственныя обѣ немъ попеченія, заботы докторовъ не моглъ вырвать моего страдальца изъ человѣстей смерти.

Бѣдный мужъ и отецъ семейства умеръ въ большихъ страданіяхъ.

Судите о моемъ несчастии. Лишившись друга, я осталась безпомощною, окруженнага толпою малютокъ, которыя не вполнѣ понимаютъ значение слова „си-

рота; “ грусть о потерѣ милаго сердцу друга, совѣтника и попечителя не даетъ мнѣ ни днемъ, ни ночью покоя; страданія мои такъ велики, что я бы сама желала смерти, еслибы не удерживала меня мысль, что Творецъ Небесный оставилъ меня для попеченія сиротъ моихъ.

Прощайте . . . слезы мѣшаютъ мнѣ продолжать письмо

Ваша . . .

Tähenus: Seda sama kirja wõib wäheste muutmiste järele ka naise surma kirjaks tarvitada.

### Kutse kirjad kihlusele, laulatusele, pulma ja matusele.

Kutse kirjad laulatusele, kihluse pidule, pulma j. n. e. saavat suuremalt jaolt trükitud; valitakse hea läik paber, kas walge, ehk roosapõhjaline, mille peale enamiste kuld tähtedega trükk tuleb. Paberi suurus on mitmed moodi, kas post paberi vorm ehk ka weikelased kaardid.

Kutse wõi palve saab ka mitmed moodi awaldatud; kui kutse kaartid noore paari nimel saadetakse, siis on esitels (enamiste) peigmehe ja priudi nimi lähes rias, kolmandamas rias: paluwad Leid nende kihlusele, laulatusele j. n. e. tulla mis sell ajal ja seal kohal saab olema.

Wenekeeles peab ristinime kõrwas veel isa nimi olema.

Näitusel:

Aleksander Tomson

ja

Marie Burmann

valuvad (wäga) Teid nende

# Laulatusest

osa wöita, mis 23. Septembris s. a., kell 6 pärast lõunat Nikolai kirikus saab olema.

Weneeles:

АЛЕКСАНДРЪ ИВАНОВИЧЪ ТОМСОНЪ

и

МАРИЯ ЕГОРОВНА БУРМАНЪ

имѣютъ честь покорнейше просить Васъ пожаловать на

# БРАКОСОЧЕТАНИЕ

(ИЛИ ВѢНЧАНИЕ)

ихъ, имѣющее быть 23. Сентября с. г. въ 6 часовъ по полудни въ перкви Св. Николая.

Rui kutsse kiri priudi ehet peidmehe wanemate nimel saadetakse, siis on esiteks isa nimi, ja teises rias ema

nimi, (ainult Wene=keeles) ehk emb=kumb üksi, kes paluwad, oma tütre, ehk poja laulatusele ehk kihlusele tulla mis, seal (koht) sell ajal (päew tund) saab olema.

**Nikolai, ja Marie Paulson' id  
paluwad Teid oma poja**

• • • **Augusti** • • •

ja ta pruudi

**Anete Saarmann'i**

laulatusele ja pidusöögile tulla. Laulatus saab olema Raarli kirikus 27. Januaril s. a. kell 8 õhta, aga pidu Tartu munitsal maja №. 75.

Николай Павловичъ

и

Марія Мартыновна Паульсоны

въ день бракосочетанія сына своего

Августа Николаевича

стъ дѣвицею

Анетою Александровною Сарманъ

покорнѣйше просятъ Васъ пожаловать къ нимъ на баль и вечерній столъ, сего 27. Января въ 8 часовъ вечера. Вънчаніе имѣть быть въ Карлской церкви, а баль въ Дерптской улицѣ, въ домѣ № 75.

Niisama kirjutakse ka kihla pidu (сговоръ) kaartid wõi kutse kirjad.

### Mattusste kutse

saab ka lihtsalt paberit peale trükkitud, kuid must triip olgu ümber paberit trükkitud.

Siin üks näitus:

(Matusele kutse kiri).

Sellega teadustan Teile oma kõigearmsama poja Peetri (liignimi) surmast, kes 7. Märtsil s. a. kell 2 pär. lõunat suit ilmast ära lahkus.

Surnu matmise Jumala teenistus on (kus) kirikus, (kelle kiriku aeda ta ka maetud saab, ja saab (kus) kiriku aeda maetud, aga mattuse pidu (kus?)). —

Südamest palun õndsa mälestusest Teie kaasolemisega osta wõtta.

N. N.

(Seesama kutse kiri umbes niisamuti Wene-keeles).

Имъю честь извѣстить о горестной потерѣ вселюбезнѣйшаго сына нашего Петра (фамилія), скончавшагося сего марта 7-го дня, въ два часа пополудни.

Отпѣваніе тѣла покойнаго имѣть быть въ церкви (такой-то), погребеніе (на такомъ-то кладище), а поминованіе (гдѣ?). — Покорнѣйше прошу почтить память покойнаго своимъ присутствіемъ.

H. H.

Saksa keele warru, laulatamise ehk  
pulma ja surma teatamise proowid,  
aga ilma Gesti keelse fölketa.

## ¶ Der Taufe ¶

unserer Tochter am 20. Mai c. a. um 3 Uhr Nachmittags in unserer Wohnung, Linden-Straße im eignen Hause Nr. 204, gütigst beiwohnen zu wollen,  
bitten ergebenst

A. und L. Dorenthau.

Dorpat, 1889.

Tähenduseks: Seda teadaandmisse kutse kirja tulub süs wähe muuta, kui see poeglapse ristmise kutse saab tarvitatud.

Raks pulma kutsumise kaarti ehk laulatamise lehdede proowi:

## Der Trauung

meiner Schwester

## ¶ Auguste ¶

mit dem Herrn

## Carl Troder

am 20. April präc. 2 Uhr Nachmittags in der Lang-Str.  
Nr. 34. Quart. 4. gütigst beiwohnen zu wollen,

bittet ergebenst

A. LANGBURG.

Reval, 1889.

Unserer Trauung

am 21. d. Mts., um 7 Uhr Abends in der Badstubenstraße Haus Friedrig, gütigst beimohnen zu wollen,

bitten ergebenſt

N. N.

N. N.

Tähen duseks: Nii saawad ka matuse ja kõik muud kaartid wähese muudatusega trükitud. Kui laulu lehed ristmisse, laulatamise ehk matmisse juures on, siis annab neid laulusi kohaline õpetaja üles, mis ka siis trükitud saawad.

— 2 —

Lia.

Saksa keele armastuse kirjad ja lausud.

Gesuche um nähere Bekanntschaft, Liebeserklärungen,  
Heiratsanträge nebst Antworten.

Wertgeschätztes Fräulein!

Seit längerer Zeit schon habe ich Sie aus der Ferne beobachtet. Ihr stilles, fleißiges Wesen, Ihre liebenswürdige Bescheidenheit haben mich ebenso zu Ihnen hingezogen, wie Ihr angenehmes Auszere. Sie lieben zu dürfen und von Ihnen geliebt zu werden, wäre das größte Glück für mich. Sie haben meinen höflichen Gruß immer so freundlich erwidert, daß ich zu glauben wage, Sie werden es auch nicht ungütig aufnehmen, wenn ich mir erlaube, Sie um Anknüpfung einer näheren Bekanntschaft zu bitten.

Würden Sie mich im Umgange kennen und mir Ihre Neigung schenken lernen, so hätte ich dann keinen sehnlicheren Wunsch mehr, als auch in Ihrer Familie verkehren und um Ihre Hand anhalten zu dürfen. Meine Absicht ist ehrlich und offen, eine ebenso offene Antwort würde außerordentlich erfreuen

Ihren Sie hochachtenden

T. T.

Antwort:

Bester Herr T. T!

Ihr mir so freundlich ausgesprochener Wunsch nach einer näheren Bekanntschaft mit mir ist auf einen freudigen Wiederhall in meiner Brust gestoßen. Es kann für ein junges Mädchen meines Standes ja nur eine Ehre sein, mit einem so allgemein geachteten Manne wie Sie in eine nähere Beziehung zu treten, um so mehr, da mein Herz nach keiner Seite für irgendwie gebunden ist. Allerdings gestehe ich Ihnen, daß auch meine Empfindungen für Sie bis jetzt nur die einer guten Freundin, einer langjährigen Bekannten sind, und daß ich durch das Geständnis einer gewünschten Annäherung keine Anrechte auf meine Neigung gebe. Dazu gehört erst ein längerer Verkehr und ein gegenseitiges Sichkennenlernen.

Um unsere Bekanntschaft in bester Form zu ermöglichen, habe ich Ihre Zuschrift meinen Eltern vorgelegt und diese um ihrer Rat gebeten. Beide erteilten mir die Erlaubnis, Ihnen diese Antwort geben zu dürfen, und rieten mir, Sie zu veranlassen, sich an sie selbst zu wenden und ihnen Ihren Wunsch mit der Bitte vorzulegen, sie und mich besuchen zu können. Ist es Ihnen unter den obwaltenden Verhältnissen angenehm, näher mit mir bekannt zu werden, so hängt dies nunmehr von Ihnen selbst ab.

Unter bestem Gruße

Ihre ergebene

Mathilde S.

## Ein junger Mann erklärt einem Mädchen seine Liebe.

Mein teures Fräulein!

Gewiß schon werden Sie während der Zeit, in welcher mir das Glück zuteil wurde, in Ihrer Nähe und Gesellschaft zu verkehren, es mir angemerkt haben, daß Sie mir mehr gegolten als die übrigen Damen. Zwar habe ich dies wohl nie durch ein deutlich gesprochenes Wort zu erkennen gegeben, indessen dürfte doch so mancher kleine Beweis von Aufmerksamkeit und so manches anderes Zeichen meiner Handlungsweise es Ihnen zu verstehen geben haben. Meine Neigung zu Ihnen ist von Tag zu Tag gewachsen und hat sich zu einer innigen und aufrichtigen Liebe gestaltet. Oft schon schwelte mir das Wort zu einer Erklärung auf der Lippe, immer aber floh es im entscheidenden Augenblick zum Herzen zurück, aus Furcht, eine abschlägige Antwort zu bekommen, oder Sie wenigstens in unangenehmer Weise zu überraschen. Ich nehme daher zur Feder meine Zuflucht und vertraue dieser mein Geständnis an: Ich liebe Sie, mein Fräulein, in aufrichtiger Weise und aus vollem Herzen und würde mich unendlich glücklich schätzen, wenn Sie meine Liebe ebenso aufrichtig erwidern könnten.

Eine schriftliche Antwort, so sehr mich dieselbe auch beglücken würde, beanspruche ich nicht, wollen Sie aber in bejahenden Falle bei unserer morgen abend stattfindenden Begegnung eine Rosenknospe an der Brust tragen, so würde ich eine Erwiderung meiner Liebe darin erkennen und mich zu den beneidenswertesten Menschen zählen. Ich

hätte dann auch den Mut, Ihnen ein mündliches Bekentnis ablegen zu können.

Mit Sehnsucht und Bangigkeit sieht dem morgenden Abend als einem Entscheidungspunkte über sein künftiges Leben entgegen

Ihr Sie hochverehrender  
Heinrich W.

Antwort:

Berehrter Herr W!

Sie haben mich mit Ihrem Geständnis ebenso sehr geehrt als erfreut, so daß ich kein Bedenken trage, auf die schriftliche Erklärung eines so ehrenwerten Mannes ebenfalls schriftlich zu antworten. Und wenn Sie aus diesem Eingange schon auf eine bejahende Antwort schließen dürfen, so scheue ich mich nicht, es Ihnen noch offen zu bekennen daß ich Ihre Neigung zu mir hochschätzte und sie aufrichtig erwidere. Begnügen Sie sich einstweilen mit diesem Geständnis und lassen Sie in unserm bisherigen Verkehre dadurch keine Veränderung eintreten; wir wollen der Zeit und unserer nunmehr vertrauten Stellung zu einander das weitere überlassen. Besonders muß unsere Liebe vor aller Welt noch ein Geheimnis bleiben; im persönlichen Verkehr werde ich Ihnen den Grund hierzu leicht verständlich machen können

Ihre aufrichtig ergebene  
Rosalie L.

## Eine andere Liebeserklärung.

Mein teure Bertha !

Noch schwebt mir der Moment vor der Seele, wo es mir gestern nach langem, vergeblichem Hoffen vergönnt war, Ihnen meine tiefe und heiße Liebe bestehen zu können. Schon glaubte ich nach dem freundlichen Ausdrucke Ihrer lieben Augen auf ein zusagendes Wort rechnen zu können, da wurden mir zu meinem schmerzlichen Bedauern wieder gestört, und den ganzen Abend ist es mir nicht wieder gelungen, Sie auch nur einen Augenblick lang allein sprechen zu können. Zwar glaubte ich bei den letzten Worten meines Geständnisses einen leisen Druck Ihrer Hand gefühlt und Ihre Blicke stets als gütige auf mich gerichtet bemerkt zu haben, aber doch ist die Ungewissheit in meinem Herzen so groß, daß ich keine Ruhe zu finden vermag. Leider ist es mir auch nicht gestattet, Sie in der nächsten Zeit wieder sprechen und eine Aufklärung von Ihren lieben und schönen Lippen hören zu können.

Teure Bertha, wollen Sie die große Güte haben und mich aus meiner qualvollen Lage befreien? Ich wiederhole Ihnen das Bekenntnis meiner glühenden Liebe, meiner unerschütterlichen Treue zu Ihnen, kann ich auf Gegenliebe rechnen, oder bin ich Ihnen nicht mehr als Ihre übrigen Verehrer? Nur ein einziges kleines Wort wollen Sie mir sagen, und ich werde entweder namenlos glücklich, oder unsäglich unglücklich sein. In Ihrer Hand liegt mein Geschick, entscheiden Sie ja recht bald über des Los Ihres treuen Verehrers

Ferd. B.

Antwort:

Mein lieber Freund!

Ich sollte Ihnen eigentlich nicht schreiben, denn Sie sind zu ungestüm und leidenschaftlich, als daß ein junges Mädchen an die Beständigkeit Ihrer stürmischen Wallungen glauben und Ihren erregten Worten Vertrauen schenken sollte. Was soll ich jedoch mit Ihnen machen, ohne eine Übereilung zu befürchten oder gar eine aufregende Scene zu erleben? Ich muß Ihnen wohl antworten, aber so, wie Sie es vielleicht wünschen oder fürchten, kann ich es doch nicht. Darum sage ich Ihnen das deutungsreiche Wort: Hoffen Sie!

Ihre Freundin

Bertha T.

Antwort und Dank des jungen Mannes.

Meine liebe, liebe Bertha!

Haben Sie herzlichen Dank für Ihr Hoffnungszeichen, das mir meine Ruhe wiedergiebt. Sie haben recht, ich bin stürmisch, ich bin leidenschaftlich, aber wie soll ich ruhig bleiben, wenn mein Herz von Zweifeln gequält wird. Indessen ich werde mich gewaltsam zur Ruhe zwingen, um diejenige Eigenschaft zu erringen, die mir nach Ihrem Ausspruche noch fehlt, um das nötige Vertrauen zu erweden. Sie sehen, ich fange aus Liebe zu Ihnen schon jetzt an, ruhiger zu denken und zu schreiben, glauben Sie aber ja nicht, daß dadurch die Glut meines Herzens für Sie abgekühlte würde.

„Hoffen Sie!“ Dies Wort soll mir beständig vor Geist und Auge schweben, bis es mir gelungen ist, in ein freiwilliges „Ja“ zu verwandeln.

Ihr hochbeglückter

Ferd. B.

---

### Liebesantrag an ein junges Mädchen.

Berehrtes Fräulein!

Ihre persönliche Liebenswürdigkeit und die herrlichen Eigenarten Ihres Herzens und Geistes haben meine Sinne ganz gefangen genommen, so daß meine Liebe zu Ihnen mein einziger Gedanke ist. Ich finde keine Ruhe, teures Fräulein, als bis ich weiß, ob ich auf Gegenliebe zu rechnen habe, oder ob nur Aussicht vorhanden ist, dies in der Folgezeit wenigstens erhoffen zu können. Haben Sie die große Güte und beruhigen Sie mich mit mir einigen Zeilen von Ihrer lieben Hand; ich kann sonst nicht für mich einstehen, ob ich Besonnenheit genug haben werde, in Ihrer Nähe gesetzt und ernst zu bleiben, wie es sich für einen Mann geziemt.

Geben Sie mir, ich bitte dringend darum, ein Zeichen von Ihrer Hand, daß Ihnen wenigstens nicht gleichgültig ist.

Ihr Sie anbetender

### Antwort:

Mein werter Herr!

Visher habe ich mich für viel zu unbedeutend und jung gehalten, als daß ich auf das Herz eines gesetzten

Mannes einen Eindruck hervorzubringen vermöchte, der ihn zu Unbesonnenheiten zu verleiten imstande wäre. Zu meinem Bedauern muß ich jetzt sehen, daß ich Ihnen eine Liebe eingesloßt habe, die zu begreifen meiner Unerfahrenheit nicht möglich ist; ja, ich möchte fast glauben, daß Sie sich einen Scherz mit mir erlauben wollen.

Indessen bedroht mich Ihr Brief, wenn ich nicht antworte, vielleicht mit einer noch größeren Unbesonnenheit, und diese abzuwenden, schreibe ich Ihnen, aber auch nur aus diesem Grunde. Vernehmen Sie also, daß Sie mir gerade nicht gleichgültig sind, daß ich aber bei meiner noch zu großen Jugend nicht an Liebe denke, am wenigsten an eine so stürmische Leidenschaft, die mein Herz in seiner Ruhe stören könnte. Ich halte es für meine Pflicht, Ihren Umgang zu meiden, und bitte Sie, mir Ruhe zu gönnen. Sollten wir uns später im Leben begegnen, so wollen wir den Verhältnissen ihren freien Lauf lassen.

Ihre ergebene

### Direkte Bewerbung um die Hand eines Mädchens.

Mein liebes Fräulein!

In unserm bisherigen beiderseitigen Verkehr, glaube ich, haben wir uns ziemlich genau kennen und, täuscht mich mein Auge nicht über Ihre Gesinnungen, auch lieben und achten gelernt. Deutlicher mich Ihnen gegenüber zu erklären, fehlte es mir oft an Mut, meist an passender

Gelegenheit. Ich richte daher jetzt in allem Ernst die herzliche und dringende Frage an Sie: Können Sie sich, teure Anna, entschließen, mir die Hand zum Lebensbunde zu reichen? Ich glaube, Ihnen an meiner Seite eine sichere Existenz zu bieten und durch meine Liebe zu Ihnen auch ein zufriedenes Dasein zu bereiten.

Viele Worte, wissen Sie, kann ich nicht machen. Geben Sie eine ebenso kurze wie offene Antwort  
Ihrem treuen

Hans G.

### Zusagende Antwort:

Mein lieber Herr!

Ihre liebe Zuschrift habe ich empfangen und freue mich unendlich, daß Sie offen zu mir sprechen und sich um meine Hand bewerben. Ich gestehe Ihnen ebenso unverhohlen, daß Sie sich nicht getäuscht haben, daß mein Herz ebenso warm für Sie schlägt, wie das Ihre für mich. Ich nehme keinen Augenblick Bedenken, meine Hand in die Ihre zu legen und meine Schicksal mit dem Ihri- gen zu verbinden. Ehe ich aber das bindende „Ja“ voll und ganz ausspreche, haben Sie wohl die Güte, Ihre Absicht meiner Mutter mitzutheilen, der tiefer die Entscheidung mit zusteht. Ich glaube nicht, daß Ihnen eine andere Antwort wird, als wie Sie solche von mir erhalten haben.

Ihre ergebene

Anna G.

## Bitte an die Geliebte um eine Zusammenkunft.

Meine liebe Auguste!

Wir haben uns seit einigen Tagen kaum sehen, viel weniger noch sprechen können, und doch sehnt sich mein Herz so sehr danach, dir einmal ungestört nahe zu sein und mich recht gründlich gegen Dich aussprechen zu können. Ich würde so gern einen Besuch bei Deiner Mutter machen, aber Dein Wille hält mich noch immer davon ab. Du wirst daher gewiß meine Bitte erhören, wenn ich Dich ersuche, heute abend 7 Uhr auf eine kurze Zeit zu meiner Schwägerin zu kommen, welche Du ja selbst kennst, und Die um unser Verhältnis weiß. Meine Schwägerin hat Dich recht lieb und wird sich sehr über Deinen Besuch freuen, da ich sie davon unterrichtet habe.

Ich betrachte Dein Erscheinen als einen Beweis von Liebe gegen

Deinen

Alexander S.

## Zusagende Antwort.

Lieber Alexander!

Noch niemals bin ich seit unserer Bekanntschaft ausgegangen, ohne daß meine Mutter über den wahren Zweck meines Weggangs unterrichtet gewesen wäre, denn glaube mir nur, sie ahnt unser Verhältnis und mißbilligt es auch nicht, aber sie darf es jetzt noch nicht vollständig wissen. Dazu habe ich meine Gründe, und Du mußt mir hierin vertrauen.

Heute abend will ich indessen eine Ausnahme von meinem bisherigen Verfahren machen und zu Deiner Schwägerin um die bestimmte Stunde kommen, vorausgesetzt, daß nur wir drei dort sind und niemand weiter darum weiß. Mündlich mehr. Auf Wiedersehen.

Deine

Auguste —.

### Gratulation zum Geburtstage.

Mein teures Herz!

Fern von Dir, ist mein Herz doch immer in Deiner Nähe, und Dein Bild umschwebt mich auf meiner Reise wie ein leuchtender Stern! Ach, wie zieht es mich immer zu Dir hin, und in Klagen möchte ich manchmal ausbrechen, daß mich die Pflicht so lange von Dir fern hält. Namentlich an dem Tage, an welchem diese Zeilen in Deine liebe Hand gelangen, möchte ich Dir so gern in Dein liebes Auge sehen und aus ihm lesen können, ob ich Dir noch immer so teuer bin wie damals, als ich auf unbestimmte Zeit mich von Dir trennen mußte. Heute ist ja der Tag, an welchem Du dem Leben geschenkt wurdest mir zum Glücke. Kann ich nun heute auch nicht in Deiner unmittelbaren Nähe sein, so empfange wenigstens meine heißesten Glück- und Segenswünsche für Deine Gesundheit, Deine Schönheit, Deine Herzensgüte und alle die Eigenschaften, die Dich so köstlich schmücken. Mögen Dir dieselben immer bewahrt bleiben zu meiner Freude, wie zu Deinem Werte. Ein kleines Angebinde lege ich

mit der Bitte um freundliche Annahme bei; laß einen liebevollen Blick darauf fallen und denke dabei in voller Liebe an mich. Auf eine recht baldige Nachricht über Dein Wohlergehen hofft voll Sehnsucht.

Dein

Ludwig R.

### Antwort.

Mein lieber, lieber Ludwig!

Wie ist doch deine Liebe zu mir so tief und edel, daß es mir stets vorkommt, als verdiene ich dieselbe gar nicht in dem hohen Maße. Du dichtest mir Vorzüge an, die ich gar nicht besitze, die ich zurückweisen muß, da sie mir in Deiner Einbildungskraft beruhen, und aus Furcht, Du wirst mich ganz anders finden, wenn Du erst wieder hier bist. Mag dem sein, wie ihm wolle, wenn Du doch nur erst wieder hier wärest, damit ich Dir so recht aus dem Herzensgrunde für Deine Liebe, Deine Segenswünsche danken, für Deine reiche und überaus kostbare Geburtstagsgabe Dich recht tüchtig ausschelten kann. Glaube letzteres ja nicht, denn stets ruht mein Auge dankerfüllt und liebevoll auf dem teuren Angebinde, hat es doch in Deiner Hand geruht, unter Deinen Blicken gestanden. O, habe Dank, tausend Dank dafür! Wie soll ich Dir lohnen? Doch halt, etwas habe ich doch für Dich, — eine kleine Photographie Deines Käthchens empfängst Du mit diesen Zeilen; die soll Dich stets erinnern, daß hier ein Herz für Dich schlägt mit treuer, unverbrüchlicher Hingabe.

Du fragst nach meinem Befinden? Nun ja, ich bin gesund und wohlauß, aber mein Herz sehnt sich so nach

Dir, daß ich manchmal glaube, ich habe Kummer. Doch sei nicht ängstlich, ich strebe mit dem Aufgebot aller meiner Kräfte danach, mich fröhlich, heiter, frisch und kräftig an Körper und Geist zu erhalten.

Auf baldiges, recht baldiges Wiedersehen, mein teurer Ludwig, unter Grüßen und Küszen von

Deinem

Käthchen.

### Der erste Brief eines Bräutigams an seine Braut.

Mein teures, liebes Bräutchen!

Welche Wonne, Dich so nennen zu können, welches Glück liegt für mich in diesem Wort, denn es sagt mir, daß du mein, ganz mein bist. Ja, man muß sich wirklich erst an das Glück gewöhnen, so berauschend wirkt es auf mich. Mein teures, innigstgeliebtes Lottchen, wie oft, wie viel denke ich Dein, es ist mir immer, als ob es zu viel ist, zu viel Glück, daß ich Dich mein nennen kann. Wie gern eilte ich wieder in Deine Arme, allein Du weißt ja, ich muß hier ausharren, und je mehr ich das thue, um so schneller erreiche ich den Tag unserer noch festerer Verbindung. Darum diese wenigen Zeilen, um meiner Sehnsucht Lust zu schaffen. Nun aber erwarte ich auch bald einen Brief von Deiner lieben Hand. Schreibe ja recht viel, denn jedes Wort ist für mich ein teures Andenken. Sobald als möglich komme ich hinüber und werde Dir wiederholt sagen, daß ich ewig bleibe

Dein Dich ewig liebender

Theodor.

### Antwort.

Lieber, guter Theodor!

O wie hat Dein Brief mich erfreut! Ein Zeichen  
Deiner Liebe, ein Talisman gegen jeden Zweifel, lese ich  
denselben immer und immer wieder. Wachend denke ich  
an Dich. Im schlafe träume ich von Dir. Fast keine  
Stunde des Tages vergeht, wo ich nicht das Zeichen Dei-  
ner treuen Liebe, den Verlobungsring, anschau. Für  
allen Purz der Welt gebe ich diesen Ring nicht hin. Seit  
ich weiß, daß ich ohne Scheu sagen kann: mein Bräuti-  
gam! seit unserer Verlobung ist mein Glück noch größer,  
als ich mir es je ausgemalt habe. Meine Freundinnen  
mag ich gar nicht mehr sehen, sie fragen immer so viel,  
und dann bin ich lieber allein, um ganz den Gedanken an  
Dich und unsere Liebe nachhängen zu können, und nichts  
auf der Welt giebt es, was mir lieber wäre als Du,  
mein Theodor, und meine Liebe zu Dir. Ich muß oft  
weinen, doch weiß ich nicht, aus Freude über meinen  
lieben Schatz, oder aus Sehnsucht, daß er nicht bei mir  
ist. Doch ich mag es niemand sagen, denn:

Treu geliebt und still geschwiegen',  
Treue Liebe spricht nicht viel.

Mein heißgeliebter Theodor! Nur in ein Herz kann ich  
alle meine Gefühle ausschütten, und das ist Dein treues, gu-  
tes Herz; drum eile recht bald zu mir. Ich habe Dir so vieles  
zu sagen. Meine lieben Eltern lassen recht herzlich grüßen.

Nochmals: Eile recht bald an das Herz

Deiner Dich ewig liebender Braut

N. N.

## Lieder der Liebe.

### Dein ist mein Herz.

Ich schnitt' es gern in jede Rinde ein,  
Ich grüb' es gern in jeden Kieselstein,  
Ich möcht' es sä'n auf jedes frische Beet  
Mit Kressen-Samen, der es schnell verrät,  
Auf jeden weißen Zettel möcht' ich's schreiben:  
Dein ist mein Herz und soll es ewig bleiben!

### Du bist wie eine Blume.

Du bist wie eine Blume  
So hold und schön und rein;  
Ich schau' dich an, und Wehmut  
Schleicht mir in's Herz hinein.

Mir ist's als ob ich die Hände  
Aufs Haupt dir legen sollt',  
Betend, daß Gott dich erhalte  
So rein und schön und hold.

### Die blauen Augen.

Mit deinen blauen Augen  
Siehst du mich lieblich an,  
Da war mir soträumend zu Sinne,  
Dass ich nicht sprechen kann.

An deine blauen Augen  
Gedenk' ich allerwärts:  
Ein Meer von blauen Gedanken  
Ergießt sich über mein Herz.

---

Ob ich dich liebe.

Ob ich dich liebe, frage die Sterne,  
Denen ich oft meine Klage vertraut;  
Ob ich dich liebe, frage die Rose,  
Die ich dir sende, von Thränen betaut.

Ob ich dich liebe, frage die Wolken,  
Denen ich oft meine Botschaft vertraut;  
Ob ich dich liebe, frage die Welle,  
Ich hab' in jeder dein Bildnis geschaut.

Ob ich dich liebe, frage dich selber,  
Hab' ich auch dir meine Liebe vertraut;  
Ob ich dich liebe, frage mein Auge,  
Immer hast du's in ihnen geschaut.

---

Deine Augen.

Wenn ich in deine Augen seh',  
So schwindet all mein Leid und Weh;  
Doch wenn ich küsse deinen Mund,  
So werd' ich ganz und gar gesund.

Wenn ich mich lehn' an deine Brust,  
Kommt's über mich wie Himmelsluft!  
Doch wenn du sprichst: Ich liebe dich!  
So muß ich weinen bitterlich.

---

### Frage und Antwort.

Liebchen! zürne nicht den Fragen:  
Liebchen! liebst du mich?  
Mußt mir immer wieder sagen:  
Ja, ich liebe dich.  
Nicht, als ob ich es vergessen,  
Was du mir gelobt,  
Nicht, als ob ich's nicht indessen  
Tausendmal erprobt,  
Sondern, weil ich's nie kann fassen,  
Wie ich's denk' in mir,  
Muß ich mir es sagen lassen  
Immer neu von dir.  
Mußt mir nur nicht müde werden!  
Willst du schweigen still?  
Gieb mir Antwort mit Gebärden,  
Was ich fragen will.  
Sag' in jedem Augenblicke,  
Was ich wissen muß.  
Sag' es mir mit einem Blicke  
Oder einem Kuß.

---

Nur einmal möcht' ich dir noch sagen,  
Wie du unendlich lieb mir bist,  
Wie dich, so lang' mein Herz will schlagen,  
Auch meine Seele nie vergißt.

Kein Wörtlein solltest du erwidern,  
Nur freundlich in mein Auge sehn,  
Ja mit gesenkten Augenlidern  
Nur stumm und schweigend vor mir stehn.

Ich aber legte meine Hände  
Dir betend auf das schöne Haupt,  
Damit dir Gott den Frieden sende,  
Den meiner Seele du geraubt.

### Vergiß mein nicht.

Freundlich glänzt an stiller Quelle,  
Wie des Mondes Silberlicht,  
Eine Blume zart und helle;  
O verkenn' dies Blümchen nicht.

Schimmernd wie des Äthers Bläue,  
Wenn ihn kein Gewölk umflieht,  
Ist es ein Symbol der Treue,  
Das zum Herzen tröstend spricht.

Wenn der Trennung Zähren fließen,  
Folgsam dem Gebot der Pflicht,  
Soll es deinem Pfad entsprechen,  
Bittend: Ach, vergiß mein nicht!

Mild wie deiner Augen Sterne,  
Wie verklärter Unschuld Licht,  
Ruft es warnend aus der Ferne:  
O vergiß, vergiß mein nicht!

Doch, geliebte Seele, höre,  
Was aus jedem Blättchen spricht;  
Ach, sein Tau ist eine Zähre,  
Und sie seufzt: Vergiß mein nicht!

### Gedenke mein.

Gedenke mein, wenn in des Abends schweigen  
Durch Saitenflang der Friede dich umtaut,  
Die Thränenweiden ihre Zweige beugen,  
Und Ahnung dich in ihrer Nacht umgraut.

Gedenke mein, wenn in der Nacht, der blinden,  
Nur Himmelsaugen friedlich niederglühn!  
Und deutungslose Tonaccorde künden,  
Daß sie in Liebe ihre Bahnen ziehn.

Gedenke mein, wenn, in den Saiten wühlend,  
Die Brust begeistert im Gesange schwelbt,  
Nur Leiß' umfangend, linde wiegend, spielend,  
Aus ihnen mahnt der Traum von jener Welt.

Gedenke mein, wenn dich der Kranz umschlungen,  
Den dir der Kuß des Bundes aufgedrückt,  
Und wenn, rückschwiegend in Erinnerungen,  
Dein Geist an manchem Strahle sich entzückt.

Wenn alles sinkt, des Lebens Träume fallen,  
Und alles stirbt, dann auch im matten Schein  
Gedenke mein, laß eine Thräne fallen:  
Ich bleibe treu, gedenke mein.

---

### Ich denke dein.

Ich denke dein, wenn mir der Sonne Schimmer  
Vom Meere strahlt;  
Ich denke dein, wenn dich des Mondes Glimmer  
In Quellen malt.  
Ich sehe Dich, wenn auf dem fernen Wege  
Der Staub sich hebt;

In tiefer Nacht, wenn auf dem schmalen Stege  
Der Wand'rer hebt.  
Ich höre dich, wenn dort im dumpfen Rauschen  
Die Welle steigt;  
Im stillen Haine geh' ich oft zu lauschen  
Wenn alles schweigt.  
Ich bin bei dir, du seist auch noch so ferne,  
Du bist mir nah'!  
Die Sonne sinkt, bald leuchten mir die Sterne.  
O wärst du da!

---

Ich will's dir nimmer sagen.

Ich will's dir nimmer sagen,  
Wie ich so lieb dich hab',  
Im herzen will ich's tragen,  
Will stumm sein wie das Grab.

Kein Lied soll dir's gestehen,  
Soll flehen um mein Glück:  
Du selber sollst es sehen,  
Du selbst — in meinem Blick.

Und kannst du es nicht lesen,  
Was dort so zärtlich spricht,  
So ist's ein Traum gewesen:  
Dem Träumer zürne nicht!

---

Lebe wohl.

Lebe wohl, lebe wohl, mein Lieb!  
Muß noch heute scheiden.  
Einen Kuß, einen Kuß mir gieb!  
Muß dich ewig meiden.

Eine Blüt', eine Blüt' mir brich  
Von dem Saum im Garten!  
Keine Frucht, keine Frucht für mich!  
Darf sie nicht erwarten.

**O glücklich, wer ein Herz gefunden.**

O glücklich, wer ein Herz gefunden,  
Das nur in Liebe denkt und führt  
Und, mit der Liebe treu verbunden,  
Sein schön'res Leben erst beginnt.

Wo liebend sich zwei Herzen einen,  
Nur eins zu sein in Freud und Leid,  
Da muß des Himmels Sonne scheinen  
Und heiter lächeln jede Zeit.

Die Liebe nur, die Lieb' ist Leben:  
Kannst du dein Herz der Liebe weih'n,  
So hat dir Gott genug gegeben,  
Heil dir! die ganze Welt ist dein.





Kindel hind

30 lop.



